

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти

**ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ДИСТАНЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ НОВОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ**

Кваліфікаційна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконала: студентка

Спеціальності 013 Початкова освіта

Освітньо-професійної програми

Початкова освіта

Жулай Анастасія

Керівник к.пед.н., доцентка Гриценко І.В.

Рецензент

Тетяна Пуленець,

заступник директора з навчально-виховної роботи Херсонської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. №50 ім. Р. Набегова

Івано-Франківськ – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В НУШ.....	3
1.1. Поняття інноваційних методів навчання, роль молодших школярів в умовах НУШ.....	7
1.2. Психолого-педагогічні особливості дистанційного навчання молодших школярів.....	11
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ У ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ.....	25
2.1. Педагогічні умови впровадження інноваційних технологій в систему дистанційного навчання молодших школярів.....	25
2.2. Впровадження інноваційних методів в процес дистанційного навчання в НУШ.....	28
2.3. Формувальний експеримент з використанням інноваційних методів під час дистанційного навчання в молодшій школі.....	37
2.4. Аналіз результатів експериментальної роботи.....	46
ВИСНОВКИ.....	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	57
ДОДАТКИ.....	64

ВСТУП

Актуальність дослідження: Сучасна українська освіта, особливо початкова школа, стоїть перед викликами, зумовленими соціальними змінами, цифровізацією та війною обставини змушують нас переосмислити традиційні підходи до навчання. Зокрема, дистанційне навчання з допоміжного інструменту перетворилося на ключовий елемент забезпечення освітнього процесу в умовах кризи.

Нова українська школа (НУШ) ставить у центр уваги дитину як активного учасника навчання. Завдання вчителя тепер не лише передавати знання, а й створювати таке середовище, де дитина навчається з інтересом, мотивацією та внутрішнім бажанням пізнавати.

Однак реалізувати це у дистанційному форматі непросто. Молодшим школярам потрібна візуалізація, рух, живе спілкування та позитивні емоції. Саме тому важливо впроваджувати інноваційні методи, які зроблять дистанційне навчання захопливим, інтерактивним і доступним.

Інноваційні методи - це більше, ніж просто нові способи подачі матеріалу, це підходи, що активізують мислення, розвивають самостійність та формують ключові компетентності. Поєднання цих методів з цифровими освітніми платформами та інструментами відкриває для вчителів нові можливості, ведучи до якісного, гнучкого й особистісно орієнтованого навчання, саме тому дослідження використання інноваційних методів у дистанційному навчанні молодших школярів в умовах НУШ є надзвичайно актуальним і практично важливим для сучасної освітньої системи України.

Запровадження інноваційних методів у дистанційну освіту для учнів початкових класів є однією з ключових тем у сучасній науковій спільноті. Українські вчені зробили значний внесок у це питання.

Зокрема, О. Савченко, Л. Пироженко, О. Пометун, Н. Побірченко, О. Кондратюк, Л. Шульгіна та О. Химинець присвятили свої роботи розробці фундаментальних теоретичних засад та методичних підходів, необхідних для успішної реалізації компетентнісного навчання в межах концепції Нової української школи. Їхні дослідження допомагають зрозуміти, як ефективно передавати знання та формувати ключові навички в умовах, коли учень є активним учасником освітнього процесу.

Паралельно, такі дослідники як Т. Жерьобкіна, Ю. Назаренко,

І. Когут та І. Нестайко зосередили свою увагу на вивченні цифрових інструментів та інноваційних освітніх технологій, що використовуються в дистанційному навчанні молодших школярів. Важливим аспектом їхніх праць є акцент на психологічній підтримці учнів та пошуку ефективних шляхів подолання адаптаційних труднощів, з якими стикаються діти під час переходу до онлайн-формату навчання.

Зарубіжні вчені також роблять значний внесок у розвиток онлайн-освіти, розширюючи міжнародний контекст цього питання, Л. Харасім (Канада) розробила впливову теорію онлайн-коллаборативного навчання, її концепції допомагають формувати спільноти учнів та стимулювати взаємодію, що є критично важливим для соціалізації та ефективного навчання в дистанційному середовищі. Отже, тема магістерського дослідження – *«Застосування інноваційних методів дистанційного навчання молодших школярів в умовах Нової української школи»* є дійсно актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами:

Випускню роботу виконано в межах науково-дослідницької роботи кафедри педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти Херсонського державного університету «Психолого-педагогічна підготовка фахівців дошкільної та початкової освіти в умовах кризових викликів суспільства» (№ 0117U005614).

Мета дослідження: Теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічних умови, що забезпечують максимальну ефективність застосування інноваційних методів в організації дистанційного навчання учнів початкових класів.

Експеримент проходив в три етапи

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати науково-педагогічну літературу.
2. Дослідити теоретичні основи застосування інноваційних методів у дистанційному навчанні, зосереджуючись на потребах початкової школи та вимогах НУШ.
3. Визначити педагогічні умови ефективного впровадження інноваційних методів у дистанційне навчання НУШ.
4. Експериментально перевірити педагогічні умови застосування інноваційних методів навчання в освітньому процесі НУШ.

Об'єкт дослідження: освітній процес Нової української школи.

Предмет дослідження: педагогічні умови впровадження інноваційних методів під час дистанційного навчання НУШ.

Для розв'язання зазначених завдань було використано наступні **методи:** проведено аналіз літератури для вивчення теоретичних аспектів використання інноваційних методів під час дистанційного навчання в молодшій школі. Проведено експеримент, який включав впровадження інноваційних методів у навчальний процес і оцінку їх впливу на навчальну мотивацію молодших школярів.

Гіпотеза дослідження: Ефективність дистанційного навчання в початковій школі суттєво зростає за умов забезпечення психолого-педагогічного супроводу при використанні сучасних онлайн-платформ (Kahoot, Google Forms, Google Classroom, Padlet); під час створення комфортного освітнього середовища, що враховує потреби дітей молодшого шкільного віку; співпраці з батьками;

підготовки вчителів до використання сучасних онлайн-платформ; урахування вікових особливостей; забезпечення належного технічного оснащення та інтеграції інноваційних методів навчання.

Наукова новизна дослідження: У дослідженні уточнено сутність поняття інноваційні методи дистанційного навчання в контексті реалізації Концепції Нової української школи та у визначенні педагогічних умов, що забезпечують ефективне впровадження методів у процес навчання молодших школярів.

Практичне значення одержаних результатів: Матеріали дослідження можна використовувати в освітній практиці для ефективної організації дистанційного або змішаного навчання в НУШ.

Апробація результатів дослідження: Основні положення і результати дослідження обговорювались на засіданнях кафедри педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти Херсонського державного університету, де вони отримали позитивну оцінку, теоретичні висновки та практичні результати дослідження були представлені у доповіді на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасної освіти: теорія, методика, практика» (березень 2025 року, м. Херсон).

Структура та обсяг роботи: вступ, два основні розділи (теоретичний та практичний), висновки, список використаних джерел та додатки. Загальний обсяг роботи становить 75 сторінок друкованого тексту.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В НУШ

1.1. Поняття інноваційних методів навчання, роль молодших школярів в умовах НУШ

Розбудова Нової української школи ґрунтується на ідеї оновлення змісту та методів освіти. Термін «інноваційні методи навчання» в сучасній науці застосовується для позначення нових або значно удосконалених педагогічних підходів, що забезпечують якісно кращі результати навчально-виховного процесу. Дослідники пропонують таке визначення: інноваційний метод навчання – це сукупність способів і прийомів, які відповідають вимогам сьогодення та істотно підвищують якість, ефективність і результативність освітнього процесу, сприяють його інтенсифікації та модернізації, розвивають творчий підхід і особистісний потенціал учасників [2, с.65]. Ю. Білик та колеги зазначили, що педагогічна інновація передбачає впровадження нового (чи новітнього для конкретної практики) методу, що дає помітний позитивний ефект у навчанні. Наприклад, застосування технології ведення навчального блогу, впровадження STEM-освіти або методики змішаного навчання можуть розглядатися як інноваційні, якщо вони приводять до покращення залученості учнів і результатів навчання. У контексті НУШ інноваційність методів навчання пов'язана з переорієнтацією освіти на формування компетентностей, критичного мислення, ініціативності та творчості в учнів, що закріплено в концептуальних засадах реформи [1, с.26].

Варто зазначити, що НУШ не просто декларує потребу в нових методах - вона визначає конкретні вектори змін у практиці викладання. Згідно з Концепцією Нової української школи, випускник має бути всебічно розвиненою особистістю, патріотом та новатором, здатним до

критичного мислення й змін [3, с.79]. Досягнення цієї мети можливе лише за умови, що навчання в початкових класах відбуватиметься за сучасними методиками, які ставлять у центр уваги дитину та її потреби. НУШ будується на принципах партнерства між учнем, учителем і батьками, на повазі до гідності та інтересів дитини. Дитиноцентризм проголошено одним з ключових компонентів нової освітньої парадигми [1, с.27], тож усі педагогічні новації мають розглядати молодшого школяра не як пасивного об'єкта, а як активного суб'єкта навчання. Роль молодших школярів в умовах НУШ кардинально змінюється: учень початкової школи стає рівноправним учасником освітнього процесу, партнером учителя в спільному пошуку знань.

З огляду на зазначене, А. Кравцова визначила, що учитель у початковій школі отримує право і можливість вільно обирати такі методи, прийоми і технології, які він вважає ефективними та доцільними для розвитку дітей. Нова українська школа задала орієнтир на впровадження цілої низки сучасних педагогічних технологій. Зокрема, акцент робиться на особистісно орієнтованому навчанні, коли освітній процес враховує індивідуальні особливості кожної дитини; компетентнісному підході - засвоєнні не окремих фактів, а формуванні практичних умінь і ключових компетентностей; інтегрованому навчанні, що передбачає міжпредметні зв'язки і цілісне сприйняття картини світу молодшими школярами [13, с.20]. Так, у Державному стандарті початкової освіти закладено принцип навчання через діяльність і гру в 1–2 класах, інтегровані курси (наприклад, курс «Я досліджую світ») та проєктну діяльність учнів.

Цінність дитинства офіційно визнається - дитина молодшого віку має право навчатися граючись, отримуючи радість пізнання [6, с.13]. Інтерактивні технології (ігрові методи, навчання у співпраці в малих групах, дискусії тощо) стали невід'ємною частиною практики НУШ.

Вони забезпечують активну участь дітей у навчанні, стимулюють їхню пізнавальну активність і комунікацію між собою. До сучасних інноваційних методів, що впроваджуються у початковій школі України, належать також метод проєктів, технології розвитку критичного мислення, використання ІКТ (інформаційно-комунікаційних технологій) на уроках, елементи дистанційного та змішаного навчання тощо. Таким чином, спектр інновацій великий - від педагогіки гри до цифрових освітніх платформ - і вчитель може обирати чи комбінувати їх залежно від дидактичної мети і особливостей класу.

Не менш важливою є здатність учителя правильно інтегрувати інноваційні методи у традиційну структуру навчання. Ю. Назаренко та О.Поліщук наголошують, що нововведення в освіті стають справжніми інноваціями лише після успішного прийняття, реалізації та поширення у практиці. Отже, педагог має не лише впровадити новий метод, але й переконатися, що він приносить очікуваний результат і підтримується всіма учасниками освітнього процесу - учнями, колегами, батьками. У цьому контексті роль молодших школярів - активних учасників і «співавторів» інновації - є визначальною. Якщо дитина захоплено і з користю залучена в нову діяльність (чи то проєктне навчання, чи інтерактивна гра, чи робота з електронними ресурсами), можна говорити про успішність інноваційного методу. Натомість, якщо учні молодшого віку не приймають новацію, їм нецікаво або надто складно, ефекту не буде навіть від найпрогресивнішої технології. Тому науковці підкреслюють відкритість інноваційного навчання до майбутнього та його здатність до прогнозування - педагог має передбачати результати та «працювати на випередження», постійно переоцінюючи застосовані методики [28, с.12]. Такий творчий і водночас науково обґрунтований підхід дозволяє перетворити учнів на центральних дійових осіб навчання.

Варто підкреслити, що інноваційні методи в НУШ змінюють і роль учителя початкових класів. Замість традиційної моделі «вчитель навчає – учень слухає» утверджується модель партнерства і фасилітації: вчитель спрямовує, мотивує, створює освітнє середовище, але значну активність віддає дітям. Молодші школярі набувають ролі дослідників, творців, співавторів знань. Наприклад, у проєктному навчанні учень ініціює ідеї, шукає інформацію, презентує результати – а вчитель лише коригує і підтримує. Такий підхід відповідає психологічним особливостям дітей 6–10 років, які прагнуть діяльності, гри, соціальної взаємодії. Педагогіка партнерства, проголошена одним з базових принципів НУШ [19, с.33], на практиці означає налагодження діалогу між учителем і учнем, залучення батьків до освітнього процесу, спільне вирішення проблем. Молодший школяр в новій українській школі – це активний, допитливий інноватор у мініатюрі: йому надаються можливості висловлювати свою думку, обирати способи виконання завдань, впливати на темп свого навчання. Зрозуміло, що така трансформація ролі дитини вимагає і відповідних методів. Тому інноваційні методи навчання в початковій школі НУШ – це не просто нові прийоми, а цілісна система взаємодії, де враховано вікові потреби, мотиви і психологію дітей.

Таким чином, теоретичні засади впровадження інноваційних методів у НУШ спираються на поєднання двох ключових ідей: оновлення змісту та форм навчання відповідно до запитів сучасності, і опора на особистість дитини як центральну фігуру освітнього процесу. Якщо метод навчання відповідає цим критеріям – є новим, ефективним і ставить учня в активну позицію – його можна вважати інноваційним в умовах НУШ. У практиці української початкової освіти вже спостерігаємо приклади успішних інновацій: від інтегрованих уроків та STEM-іграшок на заняттях до електронних журналів і дистанційних проєктів. Важливо, що навіть дистанційне навчання, яке набуло

поширення вимушено, сьогодні розглядається як одна з інноваційних освітніх технологій[19, с.36]. Саме про нього йтиметься у наступному підрозділі, з акцентом на психологічні та педагогічні особливості організації дистанційного навчання молодших школярів.

1.2. Психолого-педагогічні особливості дистанційного навчання молодших школярів

Дистанційне навчання було відоме в освіті і раніше, проте лише події останніх років зробили його масовим явищем у шкільній практиці. Зокрема, пандемія COVID-19 навесні 2020 року змусила перевести всі заклади освіти України на дистанційний режим навчання [13, с.21]. За даними ЮНЕСКО, на піку карантинних заходів було закрито до 90% шкіл у світі [15, с.8], і біля півмільярда дітей шкільного віку в бідніших країнах взагалі не мали доступу до освіти ні очно, ні дистанційно. Це безпрецедентний випадок в історії освіти, коли навчання перейшло в онлайн майже для всіх одночасно. В Україні, попри часткове повернення до очної форми, в 2020–2021 роках тривало чергування дистанційного та змішаного навчання залежно від епідемічної ситуації. Відтак, питання психологічної і педагогічної специфіки дистанційного навчання дітей молодшого шкільного віку стало надзвичайно актуальним.

Варто зауважити, що поняття дистанційне навчання у загальному розумінні означає таку організацію освітнього процесу, за якої взаємодія між учителем і учнями здійснюється опосередковано, переважно з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Офіційне визначення, закріплене в українських нормативних актах, підкреслює поєднання традиційних методів із новітніми ІКТ: «дистанційне навчання – це нова організація освітнього процесу, що ґрунтується на

використанні як найкращих традиційних методів, так і сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій, а також на принципах самостійного навчання, і призначена для широких верств населення незалежно від місця проживання чи стану здоров'я» [8, с.157]. М. Мар'єнко вказує, що у практичному вимірі для початкової школи дистанційне навчання означає, що учитель і діти фізично знаходяться порізно (у своїх домівках чи укриттях), а навчання відбувається через інтернет за допомогою комп'ютера, планшета чи смартфона. Така форма має свої специфічні переваги та виклики.

Спершу зазначимо, що дистанційне навчання розглядається науковцями і практиками як інноваційна педагогічна технологія. Це зумовлено його відносно недавнім стрімким розвитком та унікальними можливостями, які воно надає. Згідно з дослідженнями, інтенсивний розвиток технологій дистанційної освіти розпочався фактично з появою та поширенням інтернету, однак справжнього “буму” набув у ХХІ столітті [20].

До 2020 року дистанційне навчання використовувалося у шкільній освіті епізодично (здебільшого для індивідуальних випадків або експериментів), але після початку пандемії стало масовою необхідністю. Показово, що навіть у системі вищої освіти України до 2020 року тільки близько 14% закладів активно застосовували дистанційні технології, а з весни 2020 практично 100% перейшли на них [2, с.67]. У початковій школі перехід на дистанційне навчання був ще більш різким, адже раніше з маленькими дітьми майже не навчалися онлайн. Проте досвід карантинів продемонстрував, що дистанційна форма за певних умов здатна забезпечити безперервність освіти. Більше того, М. Смульсоном встановлено, що в сучасних умовах дистанційні та медіа-технології включаються до переліку інноваційних навчальних технологій, рекомендованих для розвитку освіти [32, с.6].

Як зазначають українські дослідники, в умовах інформаційного суспільства застосування дистанційних технологій навчання стає необхідною інновацією, що дозволяє інтерактивну взаємодію учасників освітнього процесу за відсутності фізичного контакту [31, с.53]. Таким чином, дистанційне навчання молодших школярів варто розглядати крізь призму і педагогічних новацій, і психологічних викликів, які воно породжує.

Як зазначає О. Овчарук, молодші школярі (діти 6–10 років) мають специфічні вікові характеристики, що впливають на організацію їхнього навчання дистанційно. Передусім, у цьому віці домінує наочно-образне мислення, висока потреба в емоційному контакті, підтримці та безпосередній увазі з боку дорослого. Тому відсутність фізичної присутності вчителя та однокласників може викликати у дітей відчуття самотності, тривоги, браку впевненості. Дослідження, проведені під час вимушеного дистанційного навчання, свідчать про появу у дітей низки негативних психологічних станів: підвищеного стресу, тривожності, невротичних реакцій, агресивності або, навпаки, апатичності [30, с.14]. Нерідко спостерігається зниження концентрації уваги, погіршення пам'яті та працездатності молодших школярів при навчанні онлайн. Мотивація до навчання у дистанційному форматі теж стає слабшою – багатьом дітям важко навчатися самостійно без звичного класного оточення.

За свідченнями батьків, однією з головних проблем було те, що дитині бракує внутрішньої мотивації виконувати завдання самотужки [7, с.45]. Від першокласників чи другокласників годі очікувати високого рівня самодисципліни: вони потребують постійного зовнішнього стимулу, нагадування, контролю. У класі таку функцію виконує вчитель (і сама атмосфера колективного навчання), натомість вдома перед екраном дитина часто залишається з завданням сам-на-сам. Через це під

час дистанційного навчання значно зростає роль батьків молодших школярів – фактично вони мусять стати асистентами вчителя. Практика пандемії показала, що батьки були змушені приділяти більше часу допомозі дітям у навчанні, часто жертвуючи власним робочим часом. Особливо це стосується наймолодших учнів, які ще не вміють добре читати інструкції чи самостійно організувати свій день.

Психологічна напруга в умовах дистанційного навчання може наростати і через зовнішні фактори. Так, під час воєнного стану в Україні (2022–2025 роки) діти переживають не тільки ізоляцію від школи, а й реальні небезпеки – обстріли, вимушені переїзди, життя в укриттях. У таких екстремальних умовах якість психологічного благополуччя дітей різко знижується. Дослідники відзначають цілу гаму проблем: від страхів і посттравматичного стресу до втрати навчальних навичок та мотивації [10, с.121]. Проте освіта відіграє надзвичайно важливу роль як стабілізуючий чинник. Навчання (навіть онлайн) створює для дитини відчуття рутини, нормальності, що полегшує психологічний вплив війни. Тому педагоги прагнуть підтримувати емоційний контакт: проводять мотиваційні ранкові зустрічі у Zoom, організовують віртуальні класні години для неформального спілкування, залучають елементи арт-терапії та ігрові паузи. Психологи радять регулярно проводити з дітьми онлайн-тренінги чи бесіди, щоб виявити і знизити рівень тривожності.

Одним з найважчих психологічних аспектів дистанційного навчання є відсутність живого соціального середовища. Первинна школа – це не лише про академічні знання, а й про навчання спілкуванню, співпраці, емоційному інтелекту. Онлайн-формат значно обмежує можливості «безпосередньої» соціалізації. Тому вчителі намагаються компенсувати це груповими проєктами в онлайн-середовищі, парними завданнями, віртуальними екскурсіями тощо, щоб діти відчували

командний дух. Як показує досвід, взаємодія під час освітнього процесу виступає психологічним захистом для учнів, створюючи у них почуття стабільності та безпеки навіть в умовах турбулентності [14, с.7]. Отже, психолого-педагогічна задача в дистанційному навчанні – забезпечити максимум підтримки, регулярний зворотний зв'язок, атмосферу довіри і оптимізму, аби діти зберігали емоційне благополуччя і інтерес до навчання.

Дистанційне навчання молодших школярів потребує суттєвої адаптації методик викладання. По-перше, вчителю необхідно перебудувати форму подачі матеріалу: довгі пояснення чи лекції неефективні онлайн, натомість потрібні коротші, більш структуровані заняття з частою зміною діяльності. Молодші учні не можуть утримувати увагу перед екраном тривалий час, тому оптимально тривалість одного дистанційного уроку скорочувати (наприклад, до 20-30 хвилин для 1-2 класів) і чергувати з руханками або творчими паузами.

По-друге, важливо використовувати наочність та інтерактив. Сучасні платформи дозволяють демонструвати презентації, відеофрагменти, проводити онлайн-опитування, вікторини - все це слугує активізації уваги дітей. Якщо у класі вчитель міг роздати роздруковані картки чи використати дошку, то онлайн треба знайти цифрові аналоги - інтерактивні дошки, навчальні ігри, спільні документи.

На щастя, в останні роки з'явилося багато зручних інструментів для початкової школи: наприклад, платформи на зразок Matific чи «Вчимося разом» з яскравими навчальними іграми з математики та читання [15, с.11]. Засоби зворотного зв'язку – ще один критично важливий елемент. Педагогам довелося налагоджувати системи перевірки робіт та оцінювання онлайн. Досвід показав, що ефективними

є використання Google Classroom чи Padlet для збору учнівських робіт, проведення коротких тестів у Kahoot або Google Forms, а також регулярні індивідуальні відеозустрічі з учнями для оцінки їхніх досягнень. З'ясовано, що правильна організація зворотного зв'язку в дистанційному навчанні сприяє вищій успішності і мотивації дітей.

Окремо слід відзначити матеріально-технічні та організаційні аспекти. Перехід на дистанційне навчання висвітлив проблему нерівного доступу до інтернету та гаджетів. На початку карантину 2020 року близько 20% шкіл зіткнулися з тим, що не всі учні мали необхідні пристрої або якісний інтернет-зв'язок. У сільських районах і зонах бойових дій ця проблема ще гостріша. Наприклад, у прифронтових громадах України чимало дітей змушені навчатися, використовуючи смартфони з дуже маленьким екраном, інколи - один телефон на декількох братів і сестер [3, с.13]. Часто трапляються перебої з електропостачанням або зв'язком: через повітряні тривоги та обстріли в 2022–2025 рр. учні в деяких регіонах пропустили до 20% навчального часу.

Учителі початкових класів відзначають, що вимушені гнучко планувати уроки, аби повторно пояснювати матеріал дітям, які не змогли бути присутніми онлайн через технічні причини. Школам та громадам довелося шукати рішення - забезпечувати дітей планшетами, друкувати паперові матеріали для тих, хто офлайн, записувати відеоуроки тощо. Уряд України у вересні 2020 затвердив нове Положення про дистанційну форму здобуття освіти [1, с.7], де визначено стандарти організації дистанційних занять, зокрема обов'язкове асинхронне навчання (щоб учень міг надолужити пропущене), вимоги до кібербезпеки і захисту дітей в інтернеті. Проте на практиці, особливо під час воєнного стану, багато організаційних питань лягли на плечі самих педагогів та батьків.

Наукові дослідження, проведені після періоду масового дистанційного навчання, дають змогу проаналізувати його наслідки. Загалом фіксується певне зниження академічних результатів учнів початкової школи у порівнянні з докарантинним періодом [4]. Зокрема, міжнародний огляд впливу локдаунів показав, що навчальні досягнення молодших школярів погіршилися, особливо з читання та математики, а серед чинників цього названо падіння мотивації до навчання та недостатню взаємодію з учителем. Однак в різних країнах величина «навчальних втрат» варіює залежно від того, наскільки швидко і якісно було організовано дистанційну освіту.

В Україні, де війна наклалася на наслідки пандемії, ситуація складніша: три роки перерв і нестабільності дуже вплинули на навички дітей. У 2023 р. виявлено, що учні, які тривалий час навчалися лише онлайн, мають гірші показники читання і письма, їм важче зосередитися та відтворити раніше засвоєну інформацію [11, с.116]. Вчителі відмічають, що молодші школярі «розгубили» багато шкільних навичок - навички писати від руки, дисципліну уроку, живе спілкування з однолітками. Це цілком узгоджується з світовими тенденціями: там, де школи були найдовше закриті, виявлено найсуттєвіші втрати в навчанні [5, с.48].

Водночас, дистанційне навчання має і позитивні сторони, які не слід нехтувати. Державна служба якості освіти фіксує, що діти опановують цифрову грамотність змалку, вчатьса самостійності (навіть якщо спершу з допомогою батьків), отримують доступ до ширших ресурсів знань. Деякі учні, особливо з інклюзивними потребами чи інтровертовані за характером, почуваються впевненіше в онлайн-форматі, де темп можна підлаштувати індивідуально. Педагоги відзначають, що використання ігрових онлайн-платформ та відеоматеріалів підвищує інтерес дітей до предметів - зокрема, до

природознавства, іноземних мов. Отже, завдання школи - використати потенціал дистанційних технологій без втрати якості живого спілкування.

У післявоєнний і післяпандемічний період вірогідним є перехід до змішаних моделей навчання, які поєднують переваги очної та дистанційної форм. Уже зараз близько 780 тисяч українських дітей навчаються за змішаним графіком (тиждень онлайн, тиждень офлайн)[4], що диктується умовами безпеки. Такий формат потребує чіткої координації: шкільні програми переглядаються, щоб найскладніші теми пояснювати очно, а більш тренувальні вправи виносити онлайн.

Аналіз психолого-педагогічних особливостей дистанційного навчання молодших школярів дозволяє сформулювати низку практичних рекомендацій.

По-перше, адаптувати методи і стиль викладання до онлайн-формату: робити уроки динамічними, наочними, включати елементи гри.

По-друге, забезпечувати психологічну підтримку: проводити регулярні онлайн-зустрічі для неформального спілкування класу, відслідковувати емоційний стан дітей, залучати шкільного психолога до дистанційної роботи з учнями та батьками [4].

По-третє, активно залучати батьківську громаду: навчати батьків базових навичок використання освітніх платформ, створювати спільноти для обміну досвідом і підтримки [3, с.63].

Четверте - подбати про технічну сторону: школи мають інвентаризувати потреби сімей в пристроях та інтернеті, шукати можливості забезпечити найуразливіших (у співпраці з благодійними організаціями, місцевою владою). Як приклад, благодійні фонди передавали школярам планшети, а в громадах розгортали пункти з інтернетом для дітей, що не мали зв'язку вдома.

П'яте - індивідуалізація навчання.

В дистанційному режимі ще більше різниться рівень самостійності учнів: хтось швидко виконує завдання, а хтось відстає без додаткових пояснень. Тому вчителю необхідно планувати додаткові онлайн-консультації для тих, хто не встиг, надавати диференційовані завдання (наприклад, творче доповнення для сильніших учнів і докладніші підказки для тих, кому важко). Шосте - моніторинг і зворотний зв'язок. Регулярне невимушене опитування самих дітей та їхніх батьків щодо того, як їм вдається навчатися дистанційно, дозволяє виявити проблемні моменти і оперативно їх виправити. Наприклад, якщо учні скаржаться на втому від екрану – слід скоротити час відеоконференцій і додати більше роботи “офлайн” (читання книжки, творчі проекти руками з подальшим обговоренням онлайн).

У сучасній початковій освіті дистанційне навчання розглядається не лише як форма організації навчального процесу, а як комплекс інноваційних методів, які дозволяють підтримувати активність, самостійність і мотивацію дитини навіть за відсутності безпосереднього контакту з учителем. Педагогічна практика останніх років показує, що ефективність дистанційної освіти у молодших класах залежить не стільки від технологій, скільки від вибору методів і способів взаємодії, здатних зберегти «живе» спілкування, пізнавальний інтерес та емоційний комфорт школярів.

Методи дистанційного навчання умовно поділяють на синхронні, асинхронні, ігрові, комунікативно-проектні, адаптивно-індивідуальні, візуально-креативні та емоційно-психологічні. Вони утворюють багатовимірну систему, яка відповідає принципам Нової української школи - особистісній орієнтації, діяльнісному підходу та інтеграції ІКТ у всі етапи навчання.

Синхронні методи передбачають безпосередню взаємодію вчителя і учнів у режимі реального часу. Це онлайн - уроки, дискусії, спільні демонстрації, групова робота у віртуальних кімнатах, інтерактивні руханки. Такі методи допомагають зберегти структуру класно-урочної системи в цифровому форматі. Наприклад, під час занять у Zoom чи Google Meet учитель організовує короткі діалоги, демонструє навчальні матеріали на спільному екрані, залучає дітей до виконання вправ на інтерактивних дошках Jamboard або Miro. Безпосередній зворотний зв'язок, усмішки на екрані, спільне вирішення завдань створюють ефект присутності, який компенсує дефіцит живого спілкування. Синхронне навчання особливо цінне в умовах воєнного часу, коли дітям важливо відчувати підтримку, чути голос учителя й однокласників, відновлювати відчуття стабільності та нормальності.

Інша група методів - асинхронні - надає учням можливість навчатися у власному темпі, незалежно від часу проведення уроку. Це перегляд відеоуроків, робота з інтерактивними завданнями, виконання вправ у Google Classroom або на платформах Vchy.com.ua, LearningApps, Matific. Відео, записані вчителем, або короткі подкасти дають змогу дітям багаторазово повертатися до пояснення складних тем, а батькам - контролювати процес. Однією з найефективніших форм асинхронного навчання є метод перевернутого класу, коли діти спочатку знайомляться з новим матеріалом самостійно, а під час онлайн-уроку використовують його у практичних завданнях. Подібна форма розвиває самостійність, відповідальність і вміння планувати власну діяльність.

Велику роль у початковій школі відіграють ігрові методи. Дистанційний формат не зменшує потребу дитини в грі, навпаки - перетворює її на головний дидактичний засіб. Онлайн-ігри на платформах Kahoot, Quizizz, Wordwall або Baamboozle дозволяють подавати навчальний матеріал у формі змагання, пригоди чи квесту. Під

час таких уроків учні беруть участь у «мандрівках», розгадують загадки, збирають бали. Гра забезпечує емоційне включення, підтримує увагу, допомагає легше засвоювати нові поняття. У системі НУШ саме ігрові технології найповніше реалізують принцип “навчання через діяльність”, коли пізнання поєднується з радістю відкриття.

Важливою складовою дистанційної освіти стали комунікативно-проектні методи. Вони спрямовані на розвиток співпраці, уміння домовлятися й працювати в команді. Під час онлайн-проектів діти разом створюють міні-презентації, малюнки чи казки, використовуючи Google Slides або Canva. Форумне обговорення, колективне обговорення текстів на Padlet, створення спільних документів чи колажів - усе це допомагає молодшим школярам відчувати, що навчання не зводиться лише до виконання завдань, а є живою взаємодією. Методи «peer-to-peer» (рівний-рівному), коли учні коментують роботи одне одного, формують емпатію, взаємоповагу і вміння давати конструктивний відгук.

Особливу цінність мають адаптивно-індивідуальні методи, покликані враховувати рівень і темп розвитку кожної дитини. Для цього педагог організовує диференційовані завдання, надає індивідуальні консультації, використовує функції адаптивного тестування, коли складність завдань змінюється відповідно до результатів учня. Підтримка у формі коротких відеопідказок, голосових повідомлень чи особистих відеозустрічей допомагає дитині не втратити мотивацію і долати труднощі. У цьому сенсі дистанційне навчання в НУШ стає більш гнучким і гуманним, адже воно дозволяє підлаштувати темп навчання під можливості конкретної дитини.

Візуально-креативні методи відіграють роль засобу розвитку уяви та естетичного сприйняття. О. Тоцька вказує, що онлайн-дошки Jamboard, Miro або Canva стають простором для спільного малювання,

створення асоціативних карт, ілюстрацій до текстів. Поширеним прийомом є мультимедійне оповідання - діти створюють короткі історії, додаючи зображення, звук, власний голос. Під час вивчення природознавства або мистецтва учні беруть участь у віртуальних екскурсіях музеями, заповідниками, зоопарками, що розширює їхній світогляд і дає відчуття безпосередньої присутності в реальному світі [34, с.5].

Згідно досліджень українського інституту розвитку освіти, в умовах війни особливо значущими стали методи емоційно-психологічної підтримки. Ранкові онлайн-зустрічі у Zoom, під час яких діти вітаються, діляться новинами, показують свої малюнки, стали своєрідною терапією стабільності. Арт-терапевтичні хвилинки - малювання, колажі, спільне створення пісень - допомагають знімати напругу й страх. У деяких школах практикують «дні добрих справ», коли діти готують листівки для військових чи малюнки для друзів, що підсилює почуття єдності. Казкотерапія онлайн, під час якої педагог читає короткі історії про сміливість і доброту, дає дітям відчуття спокою та довіри [35, с.54].

Отже, методи дистанційного навчання молодших школярів у системі НУШ становлять цілісну педагогічну систему, у якій поєднуються технології, творчість і гуманістичні цінності. Вони дозволяють підтримувати пізнавальний інтерес, створюють ситуацію успіху, формують самостійність і відповідальність. Дистанційний урок у НУШ - це не копія традиційного, а інноваційна форма співпраці, у якій учитель стає фасилітатором, а дитина - активним учасником і творцем власного навчання.

Таким чином, Д. Бучанан зазначив, що дистанційне навчання не є лише технічною необхідністю. Воно перетворюється на ефективний інструмент реалізації головних засад Нової української школи - компетентнісного підходу, педагогіки партнерства, діяльнісного

навчання і розвитку критичного мислення. Грамотно поєднуючи синхронні та асинхронні форми, ігрові, проєктні, адаптивні й емоційно підтримувальні методи, учитель здатен забезпечити не лише академічний прогрес, а й психологічний добробут дітей, що особливо цінно у сьогоднішніх українських реаліях [38, с.701].

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що дистанційне навчання молодших школярів має комплекс психолого-педагогічних особливостей, які необхідно враховувати для успішної реалізації цієї форми в умовах НУШ. Психологічно - діти потребують відчуття підтримки, безпеки і причетності до колективу, навіть через екран; важливо запобігати перевтомі, тривожності і втраті мотивації, використовуючи методи емоційної підтримки та інтерактивні формати. Педагогічно - вчитель мусить адаптувати методику: ретельно планувати час і діяльності, впроваджувати нові цифрові інструменти, залучати батьків як партнерів. Дистанційне навчання висуває нові вимоги і до організації всього освітнього середовища: від технічного оснащення до нормативної бази. Але водночас воно прискорило модернізацію освіти, стало каталізатором впровадження інновацій. В умовах воєнного часу дистанційна форма навчання виявилася безальтернативною для багатьох українських дітей, забезпечивши їм можливість продовжувати здобувати знання під час небезпеки.

Досвід останніх років - і позитивний, і негативний - стане основою для подальших досліджень та удосконалення педагогічної практики. Як свідчить практика, оптимальним є комбінування різних методів: там, де можливо, повертати дітей до живого спілкування, а там, де ні - шукати нові цифрові рішення, які зроблять навчання цікавим і доступним. Нова українська школа, спираючись на принцип інноваційності та дитиноцентризму, здатна трансформувати навіть виклики дистанційної освіти на можливості для розвитку, якщо педагоги і громади діятимуть

згуртовано, творчо і на основі науково обґрунтованих рекомендацій [20]. Це дозволить зберегти якість освіти молодших школярів за будь-яких обставин та підготувати їх до успішного навчання у майбутньому.

Отже, аналіз теоретичних джерел дозволяє визначити, що інноваційні методи навчання в умовах Нової української школи ґрунтуються на діяльнісному, компетентнісному та дитиноцентричному підходах. Вони спрямовані на активну участь молодших школярів у навчальному процесі, розвиток критичного мислення, самостійності та креативності.

У межах подальшого дослідження будуть розглянуті та апробовані такі інноваційні методики:

1. Ігрові технології (гейміфікація), як засіб формування навчальної мотивації;
2. Метод перевернутого класу - для розвитку самостійності й критичного мислення.

Основним методом для подальшої роботи було обрано – метод гейміфікації, який включає в себе низку прийомів ігрового характеру, що сприяє, на нашу думку, покращенню результатів освітнього процесу в умовах Нової української школи.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ У ДИСТАНЦІЙНИЙ ПРОЦЕС НУШ

2.1. Педагогічні умови впровадження інноваційних технологій

Згідно з сучасними дослідженнями, ефективність дистанційного навчання учнів початкової школи суттєво залежить від створення відповідних педагогічних умов. У воєнний період організація навчального процесу ускладнюються через введення воєнного стану, що безперечно впливає на всі компоненти освітнього середовища. Однією з суттєвих передумов успішного впровадження інноваційних методів є наявність надійної ІКТ-інфраструктури та цифрової грамотності педагогів. Також важливо забезпечити психологічно безпечні умови і підтримку мотивації дітей, зокрема через використання інтерактивних методів навчання. Урахування зазначених факторів є необхідною умовою успішної організації експерименту з новими методами.

Перед реалізацією новітніх методик у дистанційному навчанні молодших школярів особливу увагу приділено визначенню педагогічних умов. На етапі підготовки було враховано досвід українських і закордонних дослідників, які підкреслюють, що недостатня мотивація учнів є однією з причин зниження результатів при дистанційному навчанні. З цієї причини в експерименті сформульовано комплекс педагогічних умов:

- Цифрова інфраструктура та компетентність учителя. Освітній простір повинен містити надійні платформи (наприклад, Google Classroom, Zoom) та необхідні технічні засоби. Педагог повинен володіти навичками використання цифрових ресурсів.
- Мотиваційна складова. Заняття мають містити ігрові елементи та творчу активність, оскільки, як показав досвід, «інтенсивне

використання пісень та ігор є базовими елементами мотивації учнів». Позитивні емоції під час навчання допомагають знизити тривожність у дітей.

- Методичне забезпечення. Розроблені рекомендації та сценарії онлайн-занять з інтеграцією інноваційних методів (ігри, відеоуроки, адаптивні вправи). Використано метод перевернутого класу, що «спонукає учнів бути активними учасниками освітнього процесу».
- Організаційна підтримка. Забезпечено співпрацю з батьками (інструкції для організації домашнього навчання) та графіки занять із урахуванням тривог і перебоїв з технічним постачанням. Всі ці умови сприяють формуванню сприятливого середовища для дистанційної освіти.

Крім зазначених умов, важливим аспектом є педагогічна взаємодія між учасниками освітнього процесу. У дистанційному форматі вона набуває нових форм - синхронної (онлайн-уроки, відеоконференції) та асинхронної (форумне спілкування, електронні листи, коментарі у віртуальному середовищі). Педагог має забезпечити ефективний зворотний зв'язок, який допомагає учням усвідомлювати власні успіхи й труднощі, а також формує навички самооцінювання.

Важливою педагогічною умовою є емоційно-психологічна підтримка дітей, що навчаються в умовах стресу воєнного часу. Учителі повинні враховувати підвищений рівень тривожності та зниження концентрації уваги в дітей. Елементи арттерапії, вправи на релаксацію, створення позитивної атмосфери під час занять сприяють збереженню психічного здоров'я та підвищенню залученості учнів до навчання.

Не менш суттєвою є індивідуалізація навчального процесу, яка передбачає адаптацію матеріалу до можливостей, темпу засвоєння й інтересів кожної дитини. Використання інноваційних методів - платформ

із функціями адаптивного навчання, інтерактивних тестів, електронних портфоліо - дозволяє реалізувати диференційований підхід у дистанційній освіті.

Таким чином, успішне впровадження інноваційних методів у процес дистанційного навчання учнів початкової школи можливе лише за умови системного підходу, що поєднує технічну, методичну, психологічну та організаційну складові. Створення комплексу педагогічних умов сприяє не лише підвищенню якості освітнього процесу, а й формуванню у дітей позитивного ставлення до навчання, розвитку самостійності та цифрової культури.

Отже, педагогічними умовами ефективного впровадження інноваційних методів у дистанційне навчання молодших школярів є:

- наявність цифрової інфраструктури та ІКТ-компетентність учителя;
- забезпечення мотиваційного та емоційно-позитивного середовища;
- методична підготовка та використання інноваційних методів (метод перевернутого класу, ігрові методи (гейміфікація) тощо);
- організаційна підтримка та співпраця з батьками.

2.2. Впровадження інноваційних методів в процес дистанційного навчання в НУШ

Українська освіта продемонструвала неабияку стійкість та гнучкість, продовжуючи реалізовувати мету та завдання Нової української школи під час воєнного стану в країні. Саме завдяки цьому ми мали можливість реалізувати експеримент кваліфікаційної роботи в дистанційному форматі.

Експеримент проводився на базі Херсонської гімназії № 28 Херсонської міської ради. Дослідження проводилось з учнями 4-А класу у тісній співпраці з вчителем. В експерименті брали участь 16 учасників освітнього процесу віком 9-10 років.

Ефективність дистанційного навчання в початковій школі, за нашою гіпотезою, суттєво зростає за умов забезпечення психолого-педагогічного супроводу при використанні сучасних онлайн-платформ, які на нашу думку значно впливають на мотивацію. Мотивація має ключову роль у розвитку навичок самоорганізації молодших школярів під час освітнього процесу в Новій українській школі. Саме тому, рівень розвитку мотивації є показником успішності (або навпаки) нашого дослідження.

Експеримент тривав із січня по березень 2025 року й складався з трьох етапів:

1. Констатувальний етап: мета – визначити початковий рівень навчальної мотивації, яка впливає на успішність виконання базових навчальних умінь учнів до початку впровадження інноваційних методів.

2. Формувальний етап: на цьому етапі реалізовувалися розроблені педагогічні умови та застосовувалися інноваційні методи:

використання ігрових методів з використанням інтерактивних вправ та методу «перевернутого класу».

3. Контрольний етап: здійснювалася повторна діагностика, яка дозволила виміряти динаміку змін мотивації та навчальних показників у порівнянні з початковим станом.

На констатувальному етапі (січень 2025 р.) було проведено первинну діагностику рівня навчальної мотивації та пізнавальної активності учнів 4-А класу (16 осіб).

Мета етапу - з'ясувати початковий стан сформованості інтересу до навчання та виявити труднощі у дистанційному форматі.

Для цього використано такі методики:

- Онлайн-тестування: Тест за О.Савченко(діагностика навчальних досягнень) та Н.Бібік (мотивація навчання в умовах НУШ) ;
- Педагогічне спостереження за активністю дітей під час онлайн-уроків;
- Аналіз виконаних завдань у Google Classroom (кількість виконаних вправ);
- Бесіди з батьками щодо труднощів організації дистанційного навчання.

Тест за О.Савченко(діагностика навчальних досягнень) та Н.Бібік (мотивація навчання в умовах НУШ) проводилось в онлайн-форматі.

Мета: визначити рівень навчальної мотивації та мотиви, які є ключовими в заохоченні до навчальної діяльності учасників освітнього процесу.

Тест включає в себе чотири речення, які потребують завершення. До кожного речення були запропоновані різні варіанти, які характеризують мотиви навчальної діяльності, з яких школярі повинні були обрати три, які на їх думку найбільше відповідають їм.

За даним тестом виділяють п'ять мотивів (це є показником діагностики, критерієм якого є домінування одного з них), які стимулюють учасників освітнього процесу до навчальної діяльності (Таблиця 2.1.). В дужках біля показника також зазначається розподіл мотивів від найбільш внутрішнього та бажаного для успішного навчання (5) до найменш бажаного (0). Це орієнтує наше дослідження на сприяння під час формувального етапу створення умов для домінування навчального (пізнавального) мотиву до навчальної діяльності учнів молодшої школи.

Таблиця 2.1.

Мотиви навчальної мотивації

Мотив	Значення та сутність
Позиційний мотив (3)	Прагнення зайняти певну позицію (лідера, «гарного» учня) в очах вчителів, батьків чи однолітків ; бажання бути не гіршим за інших.
Навчальний (пізнавальний) мотив (5)	Орієнтація на зміст навчання; інтерес до отримання нових знань, фактів, явищ, до процесу пізнання та інтелектуальної активності.
Соціальний мотив (4)	Мотивація пов'язана з розумінням суспільної необхідності навчання, бажання бути корисним, виконати свій обов'язок або покращити взаємини з оточуючими.
Оціночний мотив (2)	Потреба в соціальному визнанні, схваленні, отримувати високі оцінки як самоціль (а не як індикатор знань.)
Зовнішній мотив (0)	Спонування, які є зовнішніми щодо самого процесу навчання (наприклад, підпорядкування вимогам дорослих, уникнення покарання).
Ігровий мотив (1)	Перенесення ігрової діяльності на навчання, прагнення займатися навчанням, коли воно сприймається як гра.

За результатами первинної діагностики, домінуючим мотивом навчальної діяльності серед учнів даного класу є позиційний (6 учнів) та ігровий (5 учнів). Також серед школярів був відзначений як домінуючий - соціальний мотив (3 учня). Пізнавальний мотив є домінуючим лише для двох учнів (Діаграма 2.1.).

Діаграма 2.1.

Тестування, також дає можливість визначити загальний рівень навчальної мотивації (Таблиця 2.2.), що допомагає сформувати загальний підсумок за результатами класу.

Таблиця 2.2.

№	Рівень мотивації	Тип мотивації	Характеристика та прояв
1	Високий (внутрішній)	Пізнавальна (внутрішня)	Найбільш ефективний рівень. Навчання є

			самоціллю. Учень прагне отримувати знання та способи дій, отримує задоволення від процесу та самостійного пошуку.
2	Достатній (соціальний)	Соціальна (позитивна)	Мотивація до соціального успіху та позиції. Учень хоче бути корисним, мати авторитет серед однолітків, отримати схвалення дорослих (вчителя, батьків) та гарну оцінку.
3	Середній (позитивно-оцінний)	Позиційна	Прагнення зайняти певне місце в колективі («бути найкращим учнем») або отримати високу зовнішню оцінку. Інтерес спрямований на зовнішні атрибути успіху.
4	Низький (ігровий)	Ігрова	Навчальні дії виконуються лише тоді, коли вони включені в ігрову ситуацію, або якщо навчання сприймається як гра. Пізнавальний мотив слабкий або відсутній.
5	Дуже низький (уникнення)	Мотивація уникнення неприємностей (негативна)	Навчальна діяльність спрямована на уникнення покарання (від батьків, вчителя) або негативної оцінки. Відсутня внутрішня зацікавленість, домінує страх.
6	Відсутність мотивації	Зовнішня (негативна)	Учень не виявляє інтересу до навчання, навчальна діяльність не виконується

			або виконується під примусом. Пізнавальні мотиви повністю відсутні.
--	--	--	---

Аналіз результатів тестування надав загальну картину рівня мотивації учнів до освітнього процесу в досліджуваному класі (Діаграма 2.2). В класі відмічається перевага середнього (6 учнів) та низького (5 учнів) рівня над високим (2 учня) й достатнім (3 учня). Дані результати й демонструють важливість мети нашого дослідження.

Діаграма 2.2.

Важливою частиною констатувального етапу було спостереження за активністю дітей під час онлайн-уроків. Для аналізу даної роботи були створені критерії, показники та рівні мотивації до навчальної діяльності молодших школярів (Таблиця 2.3.), які сприятимуть деталізації картини всього класу.

Таблиця 2.3.

*Критерії, показники та характеристики прояву мотивації до
навчальної діяльності під час спостереження*

Критерії	Показники	Характеристика
Пізнавальний (змістовність)	Інтерес до знань(зміст, способи, результати). Активність в пізнавальній діяльності . Прагнення до самостійного пошуку інформації.	Стійкий пізнавальний інтерес; глибоке розуміння значущості навчання; самостійність і активність; внутрішня мотивація.
Емоційно-вольовий критерій (динамічність)	Позитивне емоційне ставлення до навчання. Вольові зусилля для подолання труднощів. Стійкість мотиваційних намірів.	Пізнавальний інтерес ситуативний або спрямований на зовнішні аспекти; достатній рівень активності, потреба у зовнішньому стимулюванні (похвала, оцінка).
Поведінковий критерій (дієвість)	Ретельність і сумлінність виконання навчальних завдань. Планування навчальної діяльності . Виконання навчальних вимог і правил.	Інтерес відсутній або негативний (страх, уникнення); пасивність або імітація діяльності; навчання мотивується виключно зовнішнім тиском (батьки, вчитель, покарання)

Також, було створена пояснювальна таблиця (Таблиця 2.4), за якою ми характеризували рівень прояву мотивації до навчальної діяльності під час спостереження за учнями на онлайн-заняттях.

Таблиця 2.4.

Рівні прояву мотивації до навчальної діяльності

Рівень	Прояви
Високий	Учень ініціативний: сам ставить запитання, які входять за межі поточної теми (наприклад: А чому саме так, а не інакше?). Стійкий до перешкод: не

	здається після першої невдачі, готовий шукати інші способи розв'язання задачі. Самостійний пошук: часто читає додаткову літературу, дивиться пізнавальні відео чи шукає інформацію, не чекаючи завдання від вчителя. Радість від процесу: отримує справжнє задоволення від засвоєння нових знань і вмінь.
Середній	Активний але залежний: добре працює на уроці, коли вчитель його хвалить, запитує або обіцяє високу оцінку. Цікавість до результату: учень прагне добре виконати завдання, щоб отримати похвалу від батьків чи вчителя, або щоб його робота була виставлена на дошку. Обмежений інтерес: цікавість виникає лише до тих тем, які викладаються наочно або мають ігровий елемент; до рутинних завдань інтерес швидко згасає. Нестійкість: може кинути складне завдання, якщо допомога не надходить швидко.
Низький	Уникнення діяльності: намагається ухилитися від виконання завдань, посилається на втому чи погане самопочуття. Імітація: сидить, видаючи, що працює, але насправді не розуміє завдання або виконує його формально. Пасивність: не ставить запитань, навіть якщо щось не зрозумів; чекає, поки відповідь дасть хтось інший. Негативні емоції: навчання часто супроводжується нудьгою, тривогою або страхом.

Діаграма 2.3.

За результатами спостереження, також було відмічено, що більшість (8 учнів) демонструють поведінку, яка характерна для середнього рівня мотивації до навчання, меншість (3 учні) - високий рівень, а інші (5 учнів) - низький (Діаграма 2.3.). Результати спостереження збіглися і з думкою вчителя та батьків учнів, яких було опитано та вони мали змогу за цими ж показниками визначити рівень мотивації до навчання школярів.

Також був проведений аналіз виконаних завдань у Google Classroom за кількістю виконаних вправ за період дослідження. З 16 учнів всі завдання були виконанні лише двома учнями, більшість (9 учнів) виконали завдання в межах до 75 - 50 %, інші (5 учнів) - менше 50 %.

Сукупність всіх результатів стали підставою для розробки системи формувальних занять із використанням гейміфікації - як інноваційного методу для впливу зростання рівня мотивації учнів даного класу.

2.3. Формувальний експеримент з використанням інноваційних методів під час дистанційного навчання в молодшій школі

Під час формувального експерименту ми реалізовували різні інноваційні методи, які на нашу думку впливають на розвиток пізнавальної мотивації до навчальної діяльності. Використання, таких інструментів як Wordwall, Mozaik, Kahoot, Padlet тощо, надали змогу реалізувати даний метод під час освітнього процесу на таких уроках як «Я досліджую світ», математика та українська мова (Додатки). Використовуючи дані інтернет-додатки стало можливим реалізувати ігровий метод (гейміфікація), як приклад інноваційних методів для впливу на мотивацію до навчальної діяльності, так як:

- кожен учень полюбляє гратись, використовуючи гаджети;
- кожен учень має не одну спробу проходження гри, а декілька, що сприяє розвитку цілеспрямованості;
- отримуючи бали за вдале виконання вправ, учень відчуває «успіх», що сприяє бажанню виконувати завдання ще раз – тобто зростає рівень мотивації до навчальної діяльності;
- гра в онлайн-режимі є індивідуальною (окрім Kahoot), то учень не соромиться робити помилки та повторно виконувати вправу, що позитивно впливає на самооцінку учня й на мотивацію до навчальної діяльності загалом.

Найвдалішими предметними вправами, які зацікавили учнів, і тому на нашу думку вплинули на ефективність дослідження, були:

1) *Вправа «Що це?»*, яка проводилась за допомогою такого застосунку, як Wordwall. Даний застосунок надає велику палітру вправ, але нажаль не всі є безкоштовними, що ускладнює вчителю можливість урізноманітнювати їх. Перевагою Wordwall є можливість збирати результати робіт учнів для подальшого оцінювання та аналізу.

Мета: актуалізація опорних знань про геометричні фігури та створення ситуації успіху.

Етапи:

- Ознайомлення (нагадування) про роботу в додатку Wordwall.
- Пояснення завдання.
- Учні самостійно виконують вправу.
- При завершенні вправи рефлексія: «Яким чином ви визначили геометричну фігуру?»

2) *Вправа «Корисні продукти»*, яка була реалізована за допомогою LearningApps, додатку, який містить достатньо велику різноманітність вправ, які повністю безкоштовні для вчителя. Недоліком є відсутність можливості збирати роботи учнів, тому вони надсилали скріншоти своїх екранів з власними результатами.

Мета: проходження певного етапу квесту – місія «Смакота» (різновид ігрового методу, який також можна віднести до інноваційних методів) та його урізноманітнення; закріплення знань з теми.

Етапи:

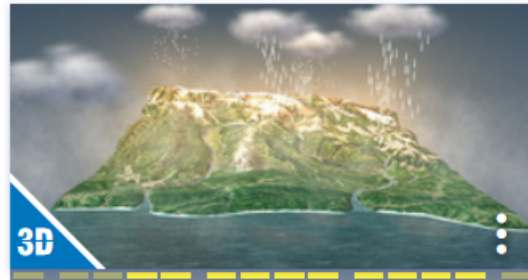
- Попереднє обговорення з теми.
- Ознайомлення (нагадування) про роботу в додатку LearningApps.
- Пояснення завдання.
- Учні самостійно виконують вправу.
- При завершенні вправи рефлексія: «Які рекомендації ви б надали своїм однокласникам про корисне харчування?»

3) *Вправа «Пригода однієї краплинки»* була створена для інтегративного уроку з «Я досліджую світ» та «Читання», з використанням декількох інтернет додатків.

Мета: активізувати знання з питання «Колообіг води в природі» та інтегрувати ці знання в літературу.

Етапи:

- Попереднє обговорення властивостей та значення води в природі та в житті людини.
- Перегляд 3-D відео (рис. 2.1.) за допомогою навчальної платформи Mozaik (недолік: частково безкоштовна).

Колообіг води в природі
(початковий рівень)

Рис. 2.1. 3-D відео «Колообіг води в природі» (Mozaik)

- Індивідуальне виконання *вправи «Колообіг води в природі»* використовуючи додаток Wordwall (перевага для вчителя: використання вправ створених іншими вчителями (спільноти) <https://wordwall.net/resource/63733783>).
- Групова робота: за допомогою додатку KazkaFun. Дана платформа надає змогу кожному учню відчувати себе учасником «чаклунства» - створення казки, яка є не повторною і заданою за тими ключовими словами з теми, які вони запропонують.
- Читання отриманої казки «Краплинка на шляху до океану» (рис. 2.2.).

Краплинка на шляху до океану

♡ 0 ☆ Додати в обране ➦ Поділитись

У далекій-далекій країні, де сонце завжди усміхалося, жила маленька, але дуже смілива краплинка на ім'я Краплинка. Вона завжди мріяла про великі пригоди, тому одного ранку, коли промені сонця зіграли з її поверхнею, Краплинка вирішила вирушити в подорож до океану.

Спочатку Краплинка вирушила до річки, яка текла через зелені поля. Коли вона стрибнула в воду, її одразу ж підхопило сильне течія, і Краплинка закричала: «Вау, це як на американських гірках, тільки без безпеки!»

Річка була повна веселих рибок, які танцювали під музику води. «Привіт, Краплинко!» – закричала одна з рибок. «Куди це ти так спішиш?»

«Я йду до океану!» – відповіла Краплинка. «Хочеш приєднатися до мене?»

Рис. 2.2. Казка «Краплинка на шляху до океану» створена учнями 4-А класу Херсонської гімназії № 28

- Рефлексія: «Як природні явища, зокрема колообіг речовин, впливають на теми в літературі? В роботах, яких ще видів мистецтва ми спостерігаємо природні явища?»
- Домашнє завдання: використовуючи штучний інтелект (наприклад, <https://www.bing.com/images/create?FORM=IRPGEN>) створити «Портрет краплини» та прикріпити до онлайн-галереї (створена за допомогою такого додатку як Canva), яку демонструють на наступному уроці (рис. 2.3.).

**Рис. 2.3. Колективна робота учнів 4-А класу
Херсонської гімназії № 28**

4) *Вправа «Турбота про планету»*, створена для реалізації екологічної та соціальної компетентності використовуючи штучний інтелект, як інноваційний метод в роботі зі школярами. Даний метод використовується як можливість створення зворотнього зв'язку та адаптації навчального процесу.

Мета: закріпити розуміння відповідальності кожної людини за екологічний стан планети та ознайомити із поняттям академічна доброчесність, через роботу із штучним інтелектом.

Етапи:

- Актуалізація знань про захист навколишнього середовища (бесіда).
- Мозковий штурм про відповідальність: в яких випадках, як це пов'язано із темою тощо.
- Ознайомлення з поняттям «академічна доброчесність», пов'язуючи роботу учнів із штучним інтелектом.
- Знайомство з додатком BoredHumans, який допомагає згенерувати вірші в стилі Хайку (додатково знайомимо з різними видами

мистецтва, таким чином робимо урок більш інтегрованим) - короткі японські вірші. Створюючи ефект дотичності у творчості (навіть, якщо дитина немає певної обдарованості) в таких вправах, надає ґрунт для появи бажання спробувати власні можливості та сили.

- Генерування групового варіанту вірша (рис. 2.4.).

Генератор хайку

Наш штучний інтелект пише короткі японські вірші.

Турбота живе
планета кличе нас до
чистоти — наш шлях

Вода шепоче
корінням дихає основа
рослини росте

Тварини вранці
відповідь — дії щодня
співає земля

Рис. 2.4. Колективна робота учнів 4-А класу з генератором хайку

- Рефлексія: « Чи передав генератор хайку вашу ідею? Чи може хтось передавати ваші думки? Яка ж ваша думка про «Турботу про планету?»»».
- Домашнє завдання: Створити свій власний малюнок «Турбота про планету».

5) *Вправа «На стражі природи»*, була створена за допомогою Kahoot - додаток, який дозволяє проводити вікторини в дистанційному форматі і в режимі змагання, що збільшує інтерес до теми. Також, ця вправа впливає на розвиток навичок спілкування та мислення, зокрема критичного та аналітичного. Перевагою даного додатку є велика бібліотека вправ, які полегшують працю вчителя (<https://create.kahoot.it/details/02f95ec0-5c3f-47ef-b5f5-6e196d72c6b6>).

Мета: перевірити знання учнів з теми «Природно-заповідний фонд України» та заохотити учнів проявити свої можливості.

Етапи:

- Ознайомити учнів з природоохоронними заходами в Україні, звернути увагу на природоохоронні території та їх різноманітність.
- Продемонструвати відео за темою.
- Пояснення правил роботи з додатком Kahoot та надання подальшої інструкції.
- Проведення гри. Гра повинна супроводжуватись обговоренням та доповнення цікавою інформацією за темою.
- Рефлексія: «Чи важлива діяльність природоохоронних територій? Чому?»

6) *Вправа «Безпека вдома»* була проведена з використанням платформи LearningApps. Цей інструмент дозволяє створювати інтерактивні завдання, які сприяють активній участі учнів у навчальному процесі. Серед його переваг - повністю безкоштовний доступ, зручність у застосуванні та сумісність із будь-якими пристроями.

Мета : Закріплення знань учнів щодо правил безпечної поведінки вдома та формування відповідального ставлення до власної безпеки.

Етапи :

- Ознайомлення з роботою у додатку LearningApps та оновлення знань щодо його функцій.
- Роз'яснення цілей вправи та умов її виконання.
- Самостійне виконання завдання за наданим посиланням.
- Рефлексія: які правила безпеки вдалося запам'ятати? Які потенційно небезпечні ситуації можуть виникнути вдома?

7) *Вправа «Безпека на дорозі»*, розроблена в застосунку LearningApps, надала можливість учням в ігровій формі повторити та перевірити знання правил дорожнього руху.

Мета : закріплення знань про правила поведінки на дорозі й формування відповідального ставлення до безпеки на дорозі.

Етапи:

- Актуалізація знань: обговорення значущості дотримання правил дорожнього руху. Ознайомлення з інструкцією до вправи.
- Самостійне виконання завдання за посиланням.
- Рефлексія: які типові помилки найчастіше трапляються у пішоходів?

8) *Вправа «Безпека в мережі»* виконувалася за допомогою застосунку LearningApps. Ця вправа спрямована на допомогу дітям у розумінні можливих онлайн-загроз та формуванні навичок безпечної поведінки в інтернет-просторі.

Мета: ознайомити з правилами безпечного користування Інтернетом та сприяти розвитку критичного мислення у цифровому середовищі.

Етапи :

- Обговорення основних небезпек, що можуть виникати в Інтернеті.
- Ознайомлення з умовами виконання завдання.
- Самостійне виконання вправи за наданим посиланням.
- Рефлексія: «Яких правил варто дотримуватися для забезпечення власної безпеки в Інтернеті?»

9) *Вправа «Безпека у побуті»*, створена на платформі LearningApps, дозволяє закріпити правила користування побутовими приладами та уникнення небезпечних ситуацій у повсякденному житті.

Мета : сприяння розвитку знань і навичок безпечної поведінки в домашніх умовах і мінімізація ризику виникнення небезпечних ситуацій.

Етапи:

- Вступна бесіда: обговорення побутових приладів, які є вдома.
- Ознайомлення з інструкцією до виконання завдання.
- Робота з інтерактивним завданням за посиланням.
- Рефлексія: обмін новими знаннями щодо домашньої безпеки.

10) *Вправа Інтерактивна* вправа «Рослинний світ» була створена у LearningApps з метою розширення знань учнів про різноманітність рослин, зокрема тих, які занесені до Червоної книги України.

Мета : Закріплення знань про унікальність рослинного світу, формування екологічної свідомості і мотивації до дбайливого ставлення до природи.

Етапи:

- Ознайомлення з поняттям «Рослини Червоної книги».
- Пояснення завдання та перехід за посиланням для виконання вправ.
- Виконання інтерактивного завдання «Знайди пару» за іншим посиланням.
- Рефлексія : Обговорення результатів, зокрема питання: «Як ми можемо допомогти зберегти рідкісні рослини?»
- Запис пропозицій на спільній онлайн-дошці Padlet.
- Домашнє завдання: Учням пропонується намалювати рослину з Червоної книги, яка найбільше сподобалася, та ознайомитися з додатковою інформацією за окремим посиланням.

Після проведення різних предметних занять з використанням інноваційних методів, ми зробили висновок, що вони надають можливість не тільки поживати освітній процес, а й зацікавити учнів та реалізувати основні завдання та компетентності в умовах дистанційного навчання в Новій українській школі.

В подальшому для реалізації педагогічного експерименту, вчителю було надано рекомендації продовжувати використання інноваційних методів, зокрема гейміфікації, під час освітнього процесу та збільшення палітри інструментів для досягнення основної мети – збільшити рівень мотивації здобувачів освіти, зокрема учнів 4-го класу Херсонської гімназії № 28. Це є важливим на цьому етапі - підготовка учнів до переходу в середню ланку освітнього закладу.

Інноваційні методи, які використовувались під час реалізації дослідження, є додатковими, бо основними методами освітнього процесу залишаються такі, як розповідь, пояснення, демонстрація тощо. Реалізація інноваційних методів відбувається на різних етапах уроку й реалізують діяльнісний підхід до освітнього процесу.

Після реалізації дослідження було проведено аналітику отриманих даних, які реалізовувались на статистичних показниках та графічній візуалізації.

2.4. Аналіз результатів експериментальної роботи

Для аналізу ефективності використаних інструментів інноваційного методу під час дистанційного освітнього процесу в Новій українській школі було застосовано повторне діагностування рівня мотивації до навчального процесу учнів 4-А класу Херсонської гімназії № 28. Були повторно використано наступні методики дослідження:

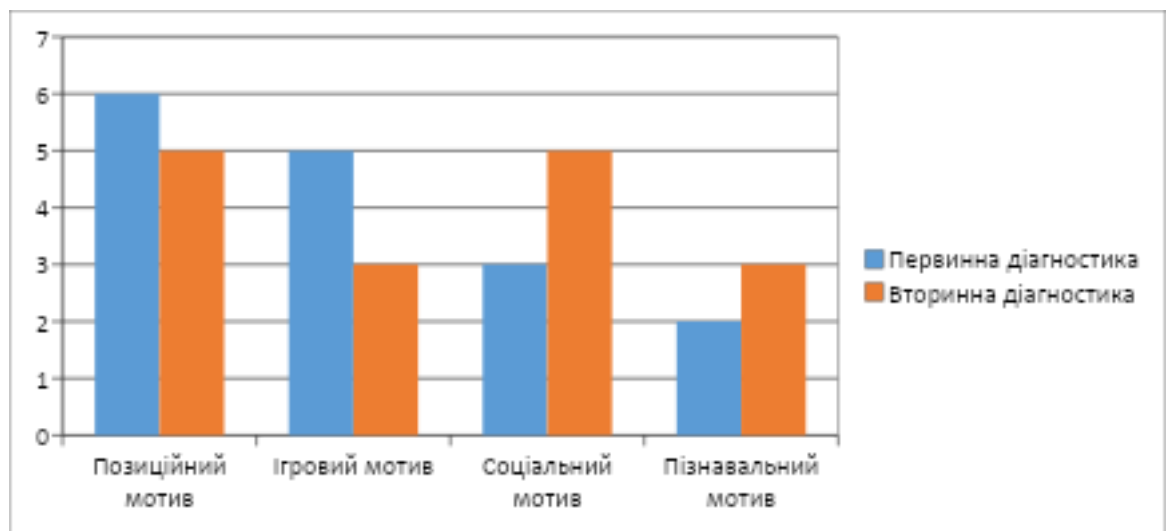
- Онлайн-тестування: Тест за О.Савченко (діагностика навчальних досягнень) та Н.Бібік (мотивація навчання в умовах НУШ) ;
- Педагогічне спостереження за активністю дітей під час онлайн-уроків;
- Аналіз виконаних завдань у Google Classroom (кількість виконаних вправ);
- Бесіди з батьками щодо результатів організації дистанційного навчання в період дослідження.

При повторному діагностуванні враховувались ті ж критерії та значення рівнів мотивації до навчального процесу, що зазначались в параграфі 2.2.

За результатами тестування (Діаграма 2.4.), спочатку аналізували тип домінуючого мотиву навчальної діяльності серед учнів, які брали участь в дослідженні. Було виявлено, що позиційний мотив (таблиця 2.1) залишився домінувати (5 учнів) серед учнів даного класу, а ігровий змінив своє місце з домінуючого (5 учнів) на другорядне (3 учні). Зміни відбулись і в кількості учнів, серед яких домінує соціальний мотив, їх стало більше (5 учнів), ніж за первинною діагностикою (3 учні), що вказує на появу нового домінуючого мотиву. Соціальний мотив є позитивним для загального рівня мотивації до навчання, що є свідченням ефективності використання інноваційних методів під час освітнього процесу.

Діаграма 2.4.

Порівняння результатів дослідження мотивів навчання до і після експерименту, учнів 4-А класу Херсонської гімназії № 28

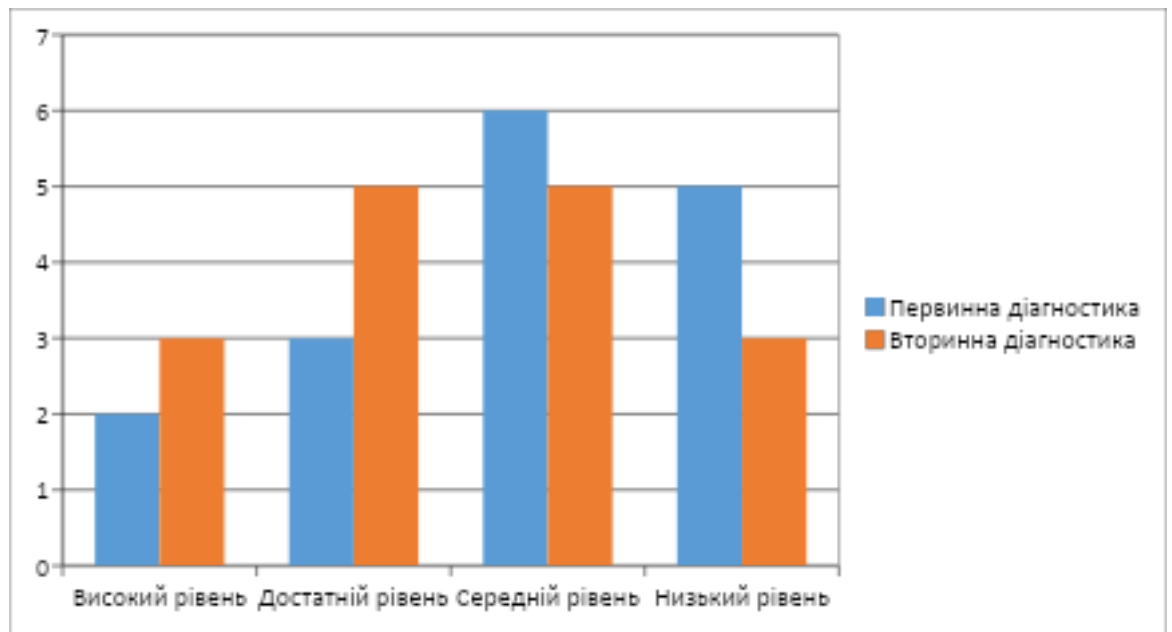

Пізнавальний мотив, що є найкращим варіантом для учнів, продіагностовано лише у трьох школярів. Хоч це і не значні зміни, на одного учня, але це зміни на зростання даного мотиву, що є позитивним моментом в нашій роботі.

Аналізуючи загальний рівень (Діаграма 2.5.) навчальної мотивації, було відмічено зміни домінування низького рівня (з 5 учнів до 3 учнів) на домінування достатнього рівня (навпаки). Середній рівень змінився неістотно, але залишився домінуючим для 5 учнів. Неістотними є і зміни в кількості учнів з високим рівнем мотивації до навчального процесу: було на початку дослідження 2 учня, стало - 3 учня. Хоч зміни є незначними, але вони вказують на позитивну динаміку розвитку рівня мотивації до навчання, після активного залучення інноваційних методів в освітній процес під час дистанційного навчання.

Діаграма 2.5.

**Порівняння результатів дослідження рівня навчальної
мотивації до та після експерименту, учнів 4-А класу
Херсонської гімназії №28**

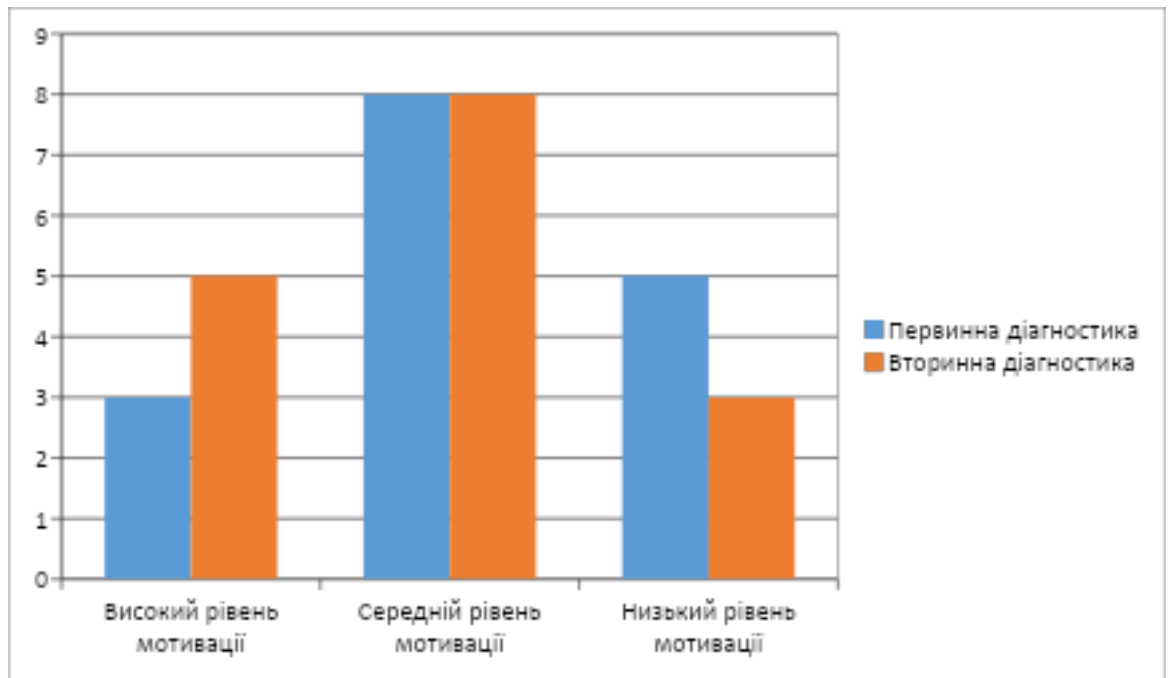

На останньому тижні дослідження, було проведене цілеспрямоване спостереження за активністю дітей під час онлайн-уроків. Було відмічено, що учні більше демонстрували зацікавленість і були більш активними (впевненіше відповідали, пропонували ідеї тощо). Так, за

основними критеріями (Таблиця 2.3.) для аналізу рівня мотивації до навчального процесу через спостереження, було відмічено (Діаграма 2.6.), що серед учнів продовжує домінувати середній рівень (8 учнів) мотивації до навчання. Кількість учнів з низьким рівнем навчальної мотивації знизилась (3 учні), а з високим, навпаки, збільшилась (5 учнів).

Діаграма 2.6.

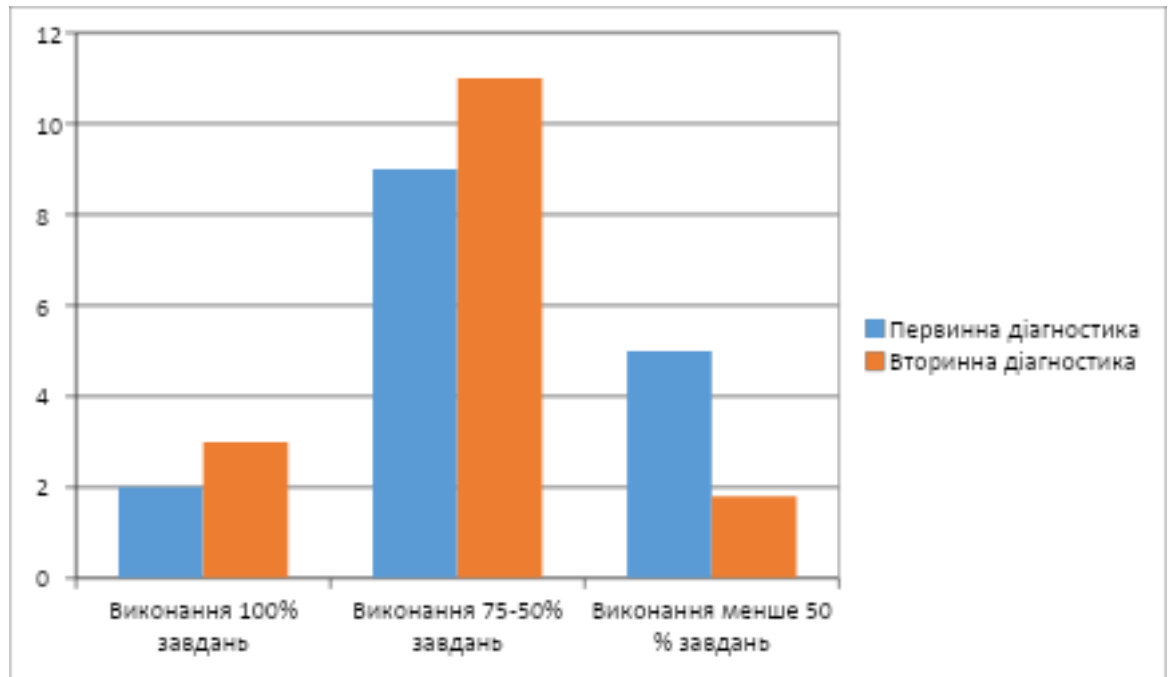
Порівняння результатів спостереження за проявами поведінки, які демонструють рівень навчальної мотивації до і після експерименту, учнів 4-А класу Херсонської гімназії № 28

Позитивні зміни активності у виконанні домашніх завдань в Google Classroom поступово змінювалось (Діаграма 2.7.), і це було відмічено аналізуючи кількість робіт надісланих учнями на цей навчальний додаток протягом всього дослідження. Трьома учнями було виконано всі завдання. Більшість (11 учнів) учнів виконували 75-50%, а меншість (2 учні) - 25%. Що демонструє позитивну динаміку до зростання зацікавленості до навчання та самостійного виконання робіт.

Діаграма 2.7.

Аналіз активності у виконанні домашніх завдань в Google Classroom до та після дослідження, учнями 4-А класу Херсонської гімназії № 28

Повторна діагностична бесіда з вчителем та батьками учнів, додатково підтвердила загальні результати за іншими методиками. Всі учасники освітнього процесу відмітили зріст мотивації до навчання в учнів та ефективність використання інноваційних методів.

Такі зміни підтверджують очікування: інтеграція інноваційних методів, зокрема гейміфікації, з його інструментами та мультимедійного контенту справді підвищує зацікавленість дітей до навчального процесу. Зауважимо, що отримані тенденції узгоджуються з аналізом літературних джерел, які були опрацьовані, де дистанційне навчання з урахуванням ігрових методів призводить до зростання активності учнів.

Після проведення занять з використанням інноваційних методів, за словами вчителя, спостерігалось зростання якості навчальних

результатів. Учні почали активніше відповідати на запитання, брали участь в дискусіях і показували кращу уважність під час занять. Ці спостереження підтверджують, що інтеграція інноваційних методів справді стимулює дітей до навчання.

Важливо зазначити, що в даному дослідженні використано комплексний підхід: ігри, відео та адаптивні вправи працювали синергічно. Це відповідає висновкам вітчизняних і зарубіжних науковців: залучення мультимедійних елементів і диференційованих завдань справляє значний позитивний вплив на мотивацію та навчальні досягнення учнів.

Експеримент засвідчив, що комплексне впровадження інноваційних методів у дистанційному навчанні початкових класів є дієвим засобом підвищення мотивації учнів та покращення їх навчальних умінь. Забезпечення відповідних педагогічних умов – зокрема наявності ІКТ-ресурсів, методичної підтримки вчителів та психологічного комфорту - створює основу для успішного використання таких методів.

Отже, результати вказують: комбінований підхід із застосуванням інноваційних методів сприяє активізації учнів, що особливо важливо в умовах, у яких навчаються діти сьогодні. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вдосконалення цих методик та розробку нових способів залучення молодших школярів до навчання в онлайн-середовищі.

ВИСНОВКИ

Реалізація мети і завдань кваліфікаційної роботи дозволила зробити наступні висновки:

1. На основі аналізу літературних джерел розкрито актуальність застосування інноваційних методів дистанційного навчання молодших школярів в умовах Нової української школи, а саме: змістовно інноваційні методи виконують низку критично важливих функцій, по-перше, вони компенсують втрату «живої» соціальної взаємодії в дистанційному форматі через синхронні інструменти (онлайн-зустрічі, робота в міні-групах, дискусії), що підтримує відчуття приналежності до класу та стабільності. По-друге, асинхронні форми (відеоуроки, інтерактивні вправи, метод «перевернутого класу») створюють умови для індивідуалізації темпу навчання, забезпечують повторюваність і доступність пояснень. По-третє, ігрові та проєктні завдання формують внутрішню мотивацію, переводячи навчання у сферу емоційно значущої для дитини діяльності. По-четверте, адаптивні та диференційовані підходи дають змогу адресно підтримувати учнів із різним стартовим рівнем підготовки, знижуючи ризик відставання й перевантаження. По-п'яте, візуально-креативні практики та STEAM-елементи розвивають уяву, критичне мислення, навички презентації та співпраці.

2. Досліджено теоретичні основи застосування інноваційних методів у дистанційному навчанні, зосереджуючись на потребах початкової школи та вимогах НУШ, а саме на поєднанні двох ключових ідей: оновлення змісту та форм навчання відповідно до запитів сучасності, і опора на особистість дитини як центральну фігуру

освітнього процесу. Якщо метод навчання відповідає цим критеріям – є новим, ефективним і ставить учня в активну позицію – його можна вважати інноваційним в умовах НУШ. У практиці української початкової освіти вже спостерігаємо приклади успішних інновацій: від інтегрованих уроків та STEM-іграшок на заняттях до електронних журналів і дистанційних проєктів. Важливо, що навіть дистанційне навчання, яке набуло поширення вимушено, сьогодні розглядається як одна з інноваційних освітніх технологій.

3. Визначено педагогічні умови ефективного впровадження інноваційних методів у дистанційне навчання НУШ, а саме готовність (професійна та психологічна) учасників освітнього процесу до роботи з інноваціями в цифровому середовищі: професійна компетентність вчителя; володіння, учителем, цифровими інструментами; готовність учителя прийняти роль фасилітатора, тьютора або модератора навчальної діяльності учнів; цифрова грамотність учнів тощо.

4. Експериментально перевірили педагогічні умови застосування інноваційних методів навчання в освітньому процесі НУШ:

По-перше, проведене дослідження підтвердило, що впровадження інноваційних методів навчання в Новій українській школі є дієвим інструментом підвищення якості та доступності початкової освіти, особливо в умовах дистанційної та змішаної організації навчання. Теоретичний аналіз засвідчив: інноваційні методи - це не просто набір «нових прийомів», а цілісна система педагогічної взаємодії, що спирається на компетентнісний, діяльнісний та дитиноцентричний підходи, інтеграцію ІКТ, партнерство з батьками й увагу до емоційного благополуччя дитини. У межах цієї системи учитель виступає фасилітатором і дизайнером освітнього середовища, а молодший школяр - активним суб'єктом навчання, співавтором знань і власної освітньої траєкторії.

По - друге, практична частина роботи, яка була здійснена на базі Херсонської гімназії № 28 з учнями 4-го класу, продемонструвала позитивну динаміку зміни рівня навчальної мотивації та залученості дітей після цілеспрямованого впровадження інноваційних методів. Кількість учнів з низьким рівнем мотивації знизилась, а з достатнім та високим рівнем - збільшилась. Спостереження за навчальною діяльністю зафіксували підвищення активності на уроці, покращення концентрації уваги, зростання частоти ініціативних відповідей, готовність дітей працювати в групах, аргументувати власні рішення, презентувати результати.

По - третє, самоаналіз власної діяльності під час експерименту, привела до думки, що ефективність інновацій істотно залежить від педагогічних умов, виявлених у дослідженні. До ключових віднесено: належну ІКТ-інфраструктуру і цифрову компетентність учителя; методичне забезпечення уроків (сценарії, інструментарій зворотного зв'язку, критерії оцінювання, банк диференційованих завдань); чітко організований двоканальний зворотний зв'язок (швидкий формувальний - під час виконання завдань; узагальнювальний - за підсумками теми/модуля); партнерство з батьками (інструкції, короткі гіді платформами, погоджені правила підтримки дитини вдома); психологічну безпеку і турботу про емоційний стан дітей (ритуали початку уроку, «ранкові кола», мікропаузи-руханки, арт-хвилинки, нормований екранний час).

Саме сукупність цих умов забезпечила не лише мотиваційний, а й організаційно-методичний ефект: уроки стали динамічнішими, структурованішими; зменшилася кількість «втрат уваги», зріс рівень самостійності під час виконання завдань.

Отже, інноваційні методи навчання - за наявності відповідних педагогічних умов - забезпечують зростання внутрішньої мотивації,

залученості та навчальних досягнень молодших школярів у дистанційному середовищі Нової української школи. Вони підсилюють ключові засади реформи: компетентнісність, діяльнісність, партнерство, індивідуалізацію та увагу до добробуту дитини. В умовах воєнних викликів така модель не лише підтримує безперервність освіти, а й виконує стабілізуючу соціально-психологічну функцію. Практичний досвід, отриманий у дослідженні, демонструє важливість продовження використання інноваційних методів в освітньому процесі Нової української школи на кожній її ланці, як в дистанційному так і в офлайн режимі.

Список використаних джерел:

1. Білик Ю. П., Коломієць А. М., Коломієць Т. Д. Особливості організації дистанційного навчання в початковій школі в умовах воєнного стану. - ScienceRise: Pedagogical Education, 2023, №2(53), с. 26-32. <https://doi.org/10.15587/2519-4984.2023.276789> (дата звернення: 15.09.2025)
2. Варченко-Троценко Л., Грицеляк І. Особливості використання цифрових ресурсів у початковій школі. - Інноваційна педагогіка, 2020, Вип. 15, т.1, с. 64-68. http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/15/part_1/13.pdf (дата звернення: 10.09.2025)
3. Вихрущ В. О. Дистанційне навчання і реформування початкової освіти: психолого-педагогічні акценти // Педагогічні науки: теорія та методика навчання. - 2020. - Вип. 70(1). - С. 78–84. https://www.pedagogyjournal.kpu.zp.ua/archive/2020/70/part_1/13.pdf (дата звернення: 27.10.2025)
4. Державна служба якості освіти України. Дистанційне навчання (весна 2021) у порівнянні з осінню 2020 : аналітична довідка. - Київ : ДСЯО, 2021.
5. Державна служба якості освіти України. Дослідження якості організації дистанційного навчання у закладах загальної середньої освіти : звіт. - Київ : ДСЯО, 30.08.2022. - 60 с. https://sqe.gov.ua/wpcontent/uploads/2022/09/Zvit_Distance_learning_spreads_SQE_SURGe_05.09.2022.pdf (дата звернення: 22.10.2025)
6. Дистанційне навчання в умовах карантину : методичні рекомендації / за ред. О. М. Топузова. - Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2021. - 156 с. <https://lib.iitta.gov.ua/732567/> (дата звернення: 08.09.2025)

7. Жулай.А.Ю. Застосування інноваційних методів дистанційного навчання молодших школярів в умовах Нової української школи - ХДУ, 2025. – 75с.
8. Звінеревська Т. І. Застосування проєктного підходу під час дистанційного навчання у початковій школі // Молодий вчений. - 2021. - № 12(100). - С. 44–48.
<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2021/12/10.pdf> (дата звернення: 14.09.2025)
9. Змішане навчання в початковій школі: готовність до впровадження // Педагогічні науки: теорія та методика навчання. - 2024. — Вип. 92. - С. 150–158.
10. Іванюк І. В. та ін. Дистанційне навчання в Україні в умовах карантину COVID-19: проблеми та потреби : аналітичний звіт. - Київ : Інститут цифровізації освіти НАПН України, 2021.
<https://ice.gov.ua/2021/05/26/analitichnyj-zvit-dystantsijne-navchannya-v-ukrayini-v-umovah-karantynu-covid-19-problemy-ta-potreby/> (дата звернення: 07.09.2025)
11. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти: монографія / За наук. ред. Л. З. Ребухи. - Тернопіль: ЗУНУ, 2022. - 143 с. <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48105> (26.10.2025)
12. Йордан Г., Йордан О. Цифровізація освіти: європейський досвід та українські реалії. - Наука і освіта, 2020, №8, с. 113-118.
13. Кабінет Міністрів України. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти : Постанова від 21.02.2018 № 87 // Офіційний вісник України. - 2018.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.09.2025)

14. Кравцова А. Інноваційні технології дистанційного навчання молодших школярів. - Матеріали VIII Інтернет-конф. здобувачів вищ. освіти, ХНПУ ім. Сковороди, 2024. - С. 20–22.

15. Лапшина І. С. Дистанційне навчання дітей молодшого шкільного віку. - Інформаційно-методичний збірник ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2021, №11, с. 4–7.
<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=AwKeDZYAAAAJ> (дата звернення: 20.09.2025)

16. Локшина О. Стратегія європейського співробітництва у галузі освіти і навчання 2021–2030 рр. як орієнтир для української освіти // Український педагогічний журнал. - 2022. - № 4. - С. 5–17.
<https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/621/595> (дата звернення: 20.09.2025)

17. Ляшенко О. І. Концепція Нової української школи // Енциклопедія освіти / НАПН України. - 2-ге вид., допов. - Київ : Юрінком Інтер, 2021. - С. 481–483.
https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739493/1/NUS_2021.pdf (дата звернення : 26.10.2025)

18. Мар'єнко М., Сухіх А. Організація навчального процесу у ЗЗСО засобами цифрових технологій під час воєнного стану. - Український педагогічний журнал, 2022, №2, с. 31–37.
<https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/595> (дата звернення: 20.09.2025)

19. Міністерство освіти і науки України. Концепція Нової української школи. - Київ : МОН, 2016. - 40 с.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 01.10.2025)

20. Міністерство освіти і науки України. Наказ № 1115 від 08.09.2020 «Про затвердження Положення про дистанційну форму

здобуття повної загальної середньої освіти» // Офіц. вісник МОН. - 2020.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1277-20#Text> (дата звернення:
 01.10.2025)

21. МОЗ України. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти : Наказ від 25.09.2020 № 2205.
<https://zakon.rada.gov.ua/go/z1111-20> (дата звернення: 01.10.2025)

22. МОН України. Звіт за підсумками другого циклу моніторингу якості початкової освіти (ЗЗМЯПО-2021). - Київ : МОН, 2022.
<https://mon.gov.ua/news/oprilyudneno-zvit-za-pidsumkami-drugogo-tsiklu-monitoringu-yakosti-pochatkovoi-osviti> (дата звернення: 01.10.2025)

23. МОН України. Лист № 1/16828-25 від 13.08.2025 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 н. р.». <https://mon.gov.ua/npa/pro-instruktyvno-metodychni-rekomendatsii-shchodo-vykkladannia-navchalnykh-predmetiv-intehrovanykh-kursiv-u-zakladakh-zahalnoi-serednoi-osvity-u-20252026-navchalnomu-rotsi> (дата звернення: 01.10.2025)

24. МОН України. Лист № 1/9-173 від 23.03.2020 «Щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину». <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-osvitnogo-procesu-v-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti-pid-chas-karantynu> (дата звернення: 03.09.2025)

25. МОН України. Лист № 1/9-609 від 02.11.2020 «Щодо організації дистанційного навчання». <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-distancijnogo-navchannya> (дата звернення: 03.09.2025)

26. МОН України. Наказ №1115 від 08.09.2020 “Про затвердження Положення про дистанційну форму здобуття повної

загальної середньої освіти”. - Офіц. вісник МОН, 2020.
<https://zakon.rada.gov.ua/go/z0941-20> (дата звернення: 03.10.2025)

27. МОН України. Про затвердження Змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти : Наказ від 24.02.2023 № 201. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-23#Text> (дата звернення: 02.09.2025)

28. Назаренко Ю., Поліщук О. Освіта в умовах пандемії у 2020/2021 році: аналіз проблем і наслідків. - Аналітичний звіт Cedoss, 25.08.2021. - 38 с. (с. 12–15).
<https://cedos.org.ua/researches/osvita-v-umovah-pandemiyi-analiz-problem-i-naslidkiv/> (дата звернення: 05.09.2025)

29. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / upor. O. Ja. Savchenko. - Kyiv: Osvita, 2018. - 160 s. <https://lib.iitta.gov.ua/712462/> (дата звернення: 01.09.2025)

30. Овчарук О. В. та ін. Готовність і потреби вчителів щодо використання цифрових засобів для дистанційного навчання (2022) : аналітичний звіт. - Київ : Інститут цифровізації освіти НАПН України, 2022. - 84 с.
<https://ice.gov.ua/2022/12/27/gotovnist-i-potrebi-vchyteliv-shhodo-vykorystannya-tsyfrovyh-zasobiv-dlya-dystantsijnogo-navchannja/> (дата звернення: 08.09.2025)

31. Організація дистанційного навчання в школі : методичні рекомендації / МОН України; ГО «Смарт Освіта». - Київ, 2020. - 96 с.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/distantcione%20navchannja/2020/metichni%20recomendazii%20dlya%20zakladiv%2028.08.2020.pdf> (дата звернення: 04.09.2025)

32. Смольсон М. Л., Дітюк П. П., Мещеряков Д. С., Назар М. М. Психолого-педагогічна специфіка дистанційного навчання. - Вісник

НАПН України, 2020, №2, с. 5-7. <https://lib.iitta.gov.ua/732457/> (дата звернення: 09.09.2025)

33. Ткаченко В. І., Хмельницька І. В. Роль інформаційно-освітніх технологій у розвитку дистанційного навчання. - Вісник Житомирського держ. ун-ту, 2021, №3(99), с. 45-52.

34. Тоцька О. В. Онлайн-навчання у початковій школі: виклики та можливості. - Початкова освіта, 2020, №9, с. 3-7. <http://pochatkovaosvita.dnrb.gov.ua/archive/2020/9/1.pdf>) (дата звернення: 06.09.2025)

35. Український інститут розвитку освіти. Методичні рекомендації щодо відновлення освітнього процесу, вибору форм навчання та безпеки в закладах освіти. - Київ : УІРО, 2025. - 72 с. <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/04/metodychni-rekomendacziyi.pdf> (дата звернення : 26.10.2025)

36. Хлистік М. А. Зміст поняття «інноваційні методи навчання у сфері викладання правничих дисциплін». - Академічні студії. Серія «Педагогіка», 2021, №1(3), с. 141-147.

37. Bilyk Y., Kolomiets A., Kolomiets T. Academic Integrity in Primary School Distance Learning: Theoretical Analysis. - Електронні інформаційні ресурси: створення, використання, доступ (мат. конф.), Суми–Вінниця, 2022. - С. 18-22.

38. Buchanan D., Hargreaves E., Quick L. Schools closed during the pandemic: revelations about the well-being of “lower-attaining” primary-school children. - Education 3–13, 2022, Vol. 50(7), pp. 701-714. <https://doi.org/10.1080/03004279.2022.2052235> (дата звернення: 19.09.2025)

39. Cortés-Albornoz M. C., Ramírez-Guerrero S., García-Guáqueta D. P., Vélez-Van-Meerbeke A., Talero-Gutiérrez C. Effects of remote learning during COVID-19 lockdown on children’s learning abilities and school

performance: A systematic review. – International Journal of Educational Development, 2023, 101, 102835. <https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2023.102835> (дата звернення: 20.09.2025)

40. Safe Schools Declaration. – Global Coalition to Protect Education from Attack (GCPEA), 2015 (укр. переклад – К.: «Save Education», 2018). <https://ssd.protectingeducation.org/uk/> (дата звернення: 21.09.2025)

41. Save the Children. Children on Ukraine's frontlines lose more days of school than the world's longest COVID-19 school closures. – Press release, 1 Sep 2025.

ДОДАТКИ

Додаток А

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ХЕРСОНЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Я, Жулай Анастасія Юріївна, учасниця освітнього процесу Херсонського державного університету, **УСВІДОМЛЮЮ**, що академічна доброчесність – це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній і науковій діяльності **ЗОБОВ'ЯЗУЮСЯ**:

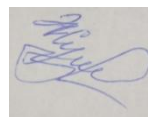
- дотримуватися:
 - вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Статуту Університету;
 - принципів та правил академічної доброчесності;
 - нульової толерантності до академічного плагіату;
 - моральних норм та правил етичної поведінки;
 - толерантного ставлення до інших;
 - дотримуватися високого рівня культури спілкування;
- надавати згоду на:
 - безпосередню перевірку курсових, кваліфікаційних робіт тощо на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
 - оброблення, збереження й розміщення кваліфікаційних робіт у відкритому доступі в інституційному репозитарії;
 - використання робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах виключно з метою виявлення можливих ознак академічного плагіату;
- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного й підсумкового контролю результатів навчання;
- надавати достовірну інформацію щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;
- не використовувати результати досліджень інших авторів без використання покликань на їхню роботу;
- своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій університету, формуванню його позитивного іміджу;
- не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами;
- підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та співпраці в освітньому середовищі;

- поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову належність, релігійні й політичні переконання;
- не дискримінувати людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою належністю;
- відповідально ставитися до своїх обов’язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні та науково-дослідницькі завдання;
- запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, зокрема не використовувати службових і родинних зв’язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій і трудовій діяльності;
- не брати участі в будь-якій діяльності, пов’язаній із обманом, нечесністю, списуванням, фабрикацією;
- не підроблювати документи;
- не поширювати неправдиву та компрометуючу інформацію про інших здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників;
- не отримувати і не пропонувати винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг або здійснення впливу на зміну отриманої академічної оцінки ;
- не залякувати й не проявляти агресії та насильства проти інших, сексуальні домагання;
- не завдавати шкоди матеріальним цінностям, матеріально-технічній базі університету та особистій власності інших студентів та/або працівників;
- не використовувати без дозволу ректорату (деканату) символіки університету в заходах, не пов’язаних з діяльністю університету;
- не здійснювати і не заохочувати будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів досягати власних корисних цілей;
- не завдавати загрози власному здоров’ю або безпеці іншим студентам та/або працівникам.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства у разі недотримання Кодексу академічної доброчесності буду нести академічну та/або інші види відповідальності й до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення принципів академічної доброчесності.

20.10.2025

(дата)

(підпис)

Жулай А.Ю.
(ім'я, прізвище)

Додаток Б

**Приклади конспектів з використанням інноваційних технологій
під час дистанційного навчання**

Конспект дистанційного уроку з математики 4клас

Тема: Множення та ділення

Формат: дистанційний (Zoom + LearningApps)

Тривалість: 40 хвилин

Мета уроку: Закріпити навички множення та ділення, розвивати усний рахунок, логіку та увагу, підвищити мотивацію учнів до навчання через інтерактивні ігри.

Хід уроку

Організаційний момент:

Вчитель: "Доброго дня, діти! Зараз я хотіла б подивитися хто з яким настроєм приєднався до уроку – дітки надсилають смайлики (усміхнений, мрійливий, сумний)

Вчитель: Сьогодні ми з вами перевіримо наші знання з множення та ділення.

Актуалізація знань:

Вчитель: Перше питання в мене буде таким, хто мені скаже що таке множення?

Учень: "Множення – це коли ми швидко додаємо однакові числа."

Вчитель: "Правильно! А що таке ділення?"

Учень: "Ділення – це коли ми ділимо число на рівні частини."

Вчитель: " Супер! Тепер перевіримо ваш рахунок. Я називатиму приклади, а ви швидко відповідайте в чаті або голосно."

Вчитель: 3 помножити на 6 , 7 помножити на 5 , 8 помножити на 8 (64) , 36 поділити на 12 , 63 поділити на 7 , 72 поділити на 9.

" Розумнички! Ви добре пам'ятаєте табличку множення."

Мотивація:

Вчитель: Дівчинка Світланка прийшла до бабусі, у бабусі були улюблені солодощі. В кожній коробці лежало по 8 цукерок. Якщо коробок 5, скільки всього цукерок було у бабусі Світланки?"

Учень: Треба кількість коробок помножит на кількість цукерок в кожній з них.

Вчитель: Вірна думка! Можливо, хтось вже порахував, скільки ж все ж таки було всього цукерок у бабусі Світланки?

Учень: всього в коробках було 40 цукерок

Вчитель: Розумнички! А тепер зробимо навпаки і уявімо, що всього 40 цукерок, і ми хочемо розкласти їх по коробках по 8 цукерок. Скільки буде всього коробок?"

Учень: нам треба поділити загальну кількість цукерок на кількість в кожній коробці, та отримаємо всього 5 коробок.

Вчитель: Молодці!

Пояснення нового матеріалу

Вчитель (демонструє слайд):"Давайте поглянемо на трохи інші приклади. $7 \times 7 = 49$. Це означає, що у 7 коробках по 7 цукерок. Якщо ми маємо 49 цукерок всього, то щоб дізнатися, скільки коробок по 7 цукерок, треба 49 поділити на 7."

На дошці: $7 \times 7 = 49$, $49 \div 7 = 7$

Вчитель: Дітки, зверніть увагу: множення і ділення — взаємозв'язані дії та результат ділення можна перевірити множенням.

Учень: а як ми можемо перевірити ділення?

Вчитель: гарне питання! Для того, щоб перевірити, перемножте частку на дільник. Якщо вийде ділене, значить ділення правильне.

Вчитель: Давайте, спробуємо закріпити знання з допомогою цікавої гри «Математичний калейдоскоп». Заходьте за посиланням, яке я надішлю в чат." <https://learningapps.org/watch?v=ph9p605d225>

Вчитель: Виконуйте завдання у вправі, якщо щось не зрозуміло — питайте і я допоможу."

Обговорення результатів: Можливо, у вас були якісь складнощі?

Учні: Ні, впорались з всіма завданнями без труднощів.

Рефлексія: Дітки, розкажіть будь ласка, що нового ви сьогодні дізналися, що сподобалося найбільше, і що хотіли б повторити?" – відповіді учнів.

Вчитель: ви великі молодці!

Домашнє завдання: домашнім завданням буде інтерактивна вправа «Ярмарок дій» на платформі learningapps.org, за цим посиланням. <https://learningapps.org/watch?v=p9x77dcva25>

Конспект уроку з математики (4 клас)

Тема: Геометричні фігури

Тема уроку: Визначення та назви геометричних фігур через інтерактивну гру Wordwall

Мета уроку: Ознайомити учнів із основними геометричними фігурами: трикутник, квадрат, прямокутник, коло, ромб, п'ятикутник, овал, паралелограм. Закріпити вміння впізнавати та називати фігури за їхніми ознаками. Розвивати логічне мислення, увагу, просторову уяву. Формувати навички роботи з інтерактивними онлайн-ресурсами.

Обладнання: Комп'ютери або планшети з доступом до інтернету. Інтерактивна гра на платформі Wordwall. Зошити та ручки.

Хід уроку

Організаційний момент

Вчитель: Доброго дня, дітки ! Сьогодні ми з вами закріпимо знання з геометричних фігур та їх ознак.

Актуалізація знань

Вчитель: Які геометричні фігури ви вже знаєте? Давайте, зіграємо в гру під назвою асоціація, скажіть, на яку геометричну фігуру схожий годинник? – коло, на, що схожа шафа? – прямокутник

Ознайомлення з грою «Що це?» (Wordwall):

Вчитель: Вам потрібно віднайти назву до відповідної геометричної фігури, перейдіть за-для цього за посиланням.

<https://wordwall.net/resource/91180591>

Закріплення матеріалу: Обговорення правильних відповідей.

Вчитель: Скажіть будь ласка, скільки сторін у квадрата? – 4, чи всі сторони рівні? - так, які кути у цієї фігури? – прямі, чи відрізняється вона чимось від інших геометричних фігур?

Робота в зошитах:

Вчитель: дітки у зошитах разом зі мною малюємо геометричні фігури, які ми вже з вами знаємо, коло, ромб, трикутник, прямокутник та квадрат, а також визначте кількість сторін та кутів у кожної геометричної фігури.

Обговорення: у квадрата всі сторони рівні а кути прямі, у трикутника всі кути можуть бути різними, а у кола немає ні сторін, ні кутів.

Давайте порівняємо їх , ось наприклад квадрат і коло , трикутник і квадрат:

– Які у них спільні риси?

– Чим вони відрізняються?

Учні: у квадрата є сторони та кути, а у кола немає, трикутник може мати різні кути а квадрат однакові.

Підсумок і рефлексія:

Вчитель: чи сподобалось вам сьогодні урок? Що, ви нового дізналися?

Домашнє завдання: Знайдіть в своєму отченні 7 предметів, форма яких нагадує геометричні фігури, намалюйте їх у зошиті, та опишіть.

Урок-квест з ЯДС на тему "Здоров'я та Безпека"

Тема: Здоров'я та безпека: правила виживання у сучасному світі

Мета: Навчити учнів основним правилам безпеки вдома, на вулиці, в інтернеті та під час війни. Ознайомити з принципами здорового харчування та гігієни. Закріпити знання важливих номерів екстрених служб. Розвивати навички швидкого реагування на небезпечні ситуації. Формувати відповідальне ставлення до власного здоров'я та безпеки інших.

Тип уроку: інтерактивний квест

Обладнання та ресурси: Презентація (на основі наданих слайдів).

Доступ до інтернету та платформ LearningApps.

Хід уроку:

Вступ: Вітаю, вас юні герої безпеки та здорового образу життя!

Вчитель: Сьогодні ми вирушаємо у захопливий квест 'Здоров'я та Безпека'.

https://youtu.be/YJkOREYtal0?si=Uz4-J30_5t8kk-8g

Вчитель: "Пам'ятайте, все в твоїх руках! Ми віримо, що кожен може стати справжнім героєм безпеки, адже ми за здоровий спосіб життя."

Місія 1: "Затишок" – Безпека вдома

Вчитель: "Перша наша місія – 'Затишок', і вона стосується безпеки вдома. Наші будинки мають бути найбезпечнішими місцями."

Вчитель: "Що важливо перевіряти вдома? Переконайся, що всі електроприлади працюють безпечно."

Вчитель: "Яке значення має порядок у кімнаті? (Уникати спотикання, тримати все на своїх місцях)."

Вчитель: "А що робити, якщо відчуєш запах газу? (Негайно дзвонити 104 і виходити на вулицю)."

Завдання LearningApps: "Тепер закріпимо знання про безпеку вдома, виконавши вправу «Місія затишок». Перейдіть за посиланням: <https://learningapps.org/watch?v=pcg40zp0n25> . Це вправа на перевірку знань."

Завдання LearningApps: "А ось ще одна вправа «Наші дії» для перевірки: <https://learningapps.org/watch?v=p16e2d7x525>

Місія 2: "Смакота" – Здорова Їжа

Вчитель: "Переходимо до Місії 'Смакота' – це про здорову їжу. Адже наше здоров'я починається з того, що ми їмо."

Вчитель: "Які продукти є корисними і дають енергію та здоров'я? (Фрукти, овочі, молочні продукти)."

Вчитель: "Пам'ятаєте 'правило п'яти'? (Їж 5 порцій фруктів та овочів щодня для сили і росту)."

Вчитель: "І найважливіше правило перед їжею – мити руки! Чому? (Щоб вбити мікробів)."

Завдання LearningApps: "Зараз виконаємо інтерактивну вправу на LearningApps «Корисні продукти»: <https://learningapps.org/watch?v=pq33swa3c25>

Місія 3: "Уважність" – Безпека на вулиці

Вчитель: "Наступна місія – 'Уважність', присвячена безпеці на вулиці. Кожен день ми виходимо на вулицю, тому маємо знати правила."

Вчитель: "Як правильно переходити дорогу? (Користуватися зеброю і світлофором, уважно дивитись по сторонах)."

Вчитель: "Що обов'язково треба носити, коли катаєшся на велосипеді чи самокаті? (Шолом, дотримуватися правил руху)."

Вчитель: "Що робити, якщо загубився на вулиці? (Звернутися до дорослих, яким довіряєш, не боятися просити допомогу)."

Завдання LearningApps: "Перевіримо ваші знання про безпеку на дорозі та вдома. Виконайте вправу «Безпека вдома та надворі» за посилання на LearningApps: <https://learningapps.org/watch?v=pol5wu56k25>

Місія 4: "Мудрість" – Безпека в Інтернеті (10 хв)

Вчитель: "Четверта місія – 'Мудрість', і вона про безпеку в інтернеті. Це дуже важлива тема, адже ви часто проводите час онлайн."

Вчитель: "Яку інформацію не можна розповідати незнайомцям онлайн? (Ім'я, адресу або іншу особисту інформацію)."

Вчитель: "Чому важливо бути обережним з новими друзями в мережі? (Не завжди можна знати, хто насправді по той бік екрану)."

Вчитель: "Що робити, якщо щось іде не так або лякає в інтернеті? (Розкажіть дорослим)."

Завдання LearningApps: "Виконаємо вправу на LearningApps «Безпека в мережі»: <https://learningapps.org/watch?v=pwz9cc6b225>

Місія 5: "Пильність" – Безпека під час війни (10 хв)

Вчитель: "Остання, але надзвичайно важлива місія – 'Пильність', присвячена безпеці під час війни. На жаль, це наша реальність, і ми маємо знати, як діяти."

Вчитель: "Що ми робимо під час повітряної тривоги? (Не ігноруємо, реагуємо швидко)."

Вчитель: "Які місця є укриттям? (Підвал або кімната з двома стінами для захисту)."

Вчитель: "Що потрібно брати з собою в укриття? (Вода, їжа, ліхтарик, аптечка – тільки найнеобхідніше)."

Завдання LearningApps: "Закріпимо ці знання за допомогою вправи: <https://learningapps.org/watch?v=pwocb3fr525>

Фінальна Місія: "Зв'язок" – Важливі Контакти (5 хв)

Вчитель: "Ми успішно пройшли всі місії! А тепер фінальна – 'Зв'язок'. Нам дуже важливо знати номери екстрених служб."

Вчитель: "Хто пам'ятає, куди дзвонити у разі пожежі? (101 – Пожежна служба)."

Вчитель: "Куди дзвонити, якщо потрібна поліція? (102 – Поліція)."

Вчитель: "А якщо хтось захворів і потрібна допомога лікаря? (103 – Швидка допомога)."

Вчитель: "Витік газу? (104 – Газова служба)."

Вчитель: "Запам'ятайте ці номери, щоб швидко допомогти собі та іншим."

Підсумок Квесту:

Вчитель: "Вітаю вас, Юні Герої! Ви успішно пройшли квест 'Здоров'я та Безпека' і довели, що кожен з вас може стати справжнім героєм, який знає, як захистити себе та близьких."

Вчитель: "Що нового ви дізналися сьогодні? Що було найкориснішим? Яка місія сподобалася найбільше?" "Пам'ятайте, ваші знання – це ваша безпека. Будьте уважними та відповідальними!"

Конспект уроку з ЯДС 4й клас

Тема: Рослинний світ України: значення рослин та їх охорона

Мета: Розширити уявлення учнів про різноманіття рослин України, їхню роль у природі та житті людини. Навчити розрізняти основні групи рослин та розуміти їхні життєві цикли. Сформувати відповідальне ставлення до охорони рослинного світу, зокрема ознайомити з Червоною книгою України. Розвивати спостережливість, логічне мислення та вміння працювати з інформацією, виховуючи любов до природи та екологічну свідомість.

Тип уроку: Інтегрований урок-дослідження

Обладнання та ресурси: Використовувані онлайн-сервіси: Google Meet або Zoom (для спілкування), LearningApps (для ігрових завдань), Padlet або Jamboard (для спільної творчості), а також відео про рослини з YouTube чи інших навчальних сайтів.

Хід уроку:

Організаційний момент :

Вчитель: "Доброго дня, дітки , сьогодні ми з вами досліджуватимемо природний світ України.

Загадка-мотивація :

Вчитель: Для того аби дізнатися тему сьогоднішнього уроку спробуйте відгадати загадку, «Стоїть на місці, та росте, без води життя мине. В землі її коріння, а зверху – цвіт і плоди, й колючки теж. Про що іде мова?»

Вчитель: Розумнички, правильно, сьогодні ми поговоримо про рослини.

Актуалізація опорних знань та мотивація:

Вчитель: Скажіть, де ви зустрічаєте росли?

Учні: на вулиці. вдома, в лісі, в класі та у полі.

Вчитель: Як, ви вважаєте, для чого нам потрібні рослини?

Учні: рослини допомагають очищати повітря.

Вивчення нового матеріалу:

Класифікація рослин: "Дерева, кущі, трави".

Вчитель: "Розглядаючи рослинний світ України, слід відзначити його значне біорізноманіття. З метою систематизації знань, пригадайте основні класифікаційні групи рослин."

<https://youtu.be/jjy1gWrUoKQ?si=Zs4XfP7UegLH-MpA> ,

https://youtu.be/r_Wy518rEK8?si=ZVl8Y--kMOEEyhQ3,

https://youtu.be/LeL8g_EPS44?si=9PHXlAjLRPygd7rN.

Інтерактивна вправа LearningApps: Рослинний світ:

<https://learningapps.org/watch?v=pcipxnt4a25>

Вчитель: "Ви чудово впорались! Пам'ятайте, рослини життєво важливі: вони дають нам кисень, їжу, деревину, ліки та красу. Однак, деякі види знаходяться під загрозою зникнення через людську діяльність та зміни у довкіллі. Щоб захистити їх, створено Червону книгу України – перелік рідкісних рослин і тварин, що потребують охорони."

<https://youtu.be/NjLGBQ2V-cU?si=mSdVgS5BbCV5i7ip>

Інтерактивна вправа LearningApps: Знайди пару.

Вчитель: Чи готові ви до справжнього випробування? Доведіть, що ви знаєте, як оберігати цінні рослини! На **LearningApps** на вас чекає вправа 'Знайди пару' за посиланням:

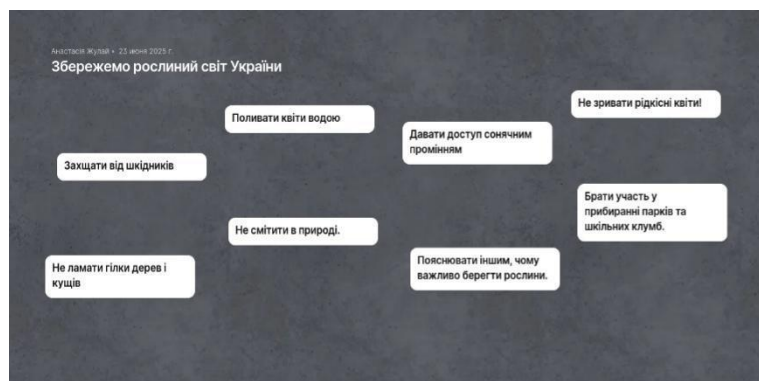
<https://learningapps.org/watch?v=pboi0tntj25>

Практична діяльність:

Мозковий штурм "Що , ми можемо зробити для рослин?".

Вчитель: Розглянемо практичні кроки, які кожен з нас може здійснити для сприяння збереженню рослинного світу та природи в цілому. Які пропозиції щодо природоохоронної діяльності ви можете висловити?" Давайте , запишимо їх на нашій онлайн дошці .

<https://padlet.com/Otasamayananka0/padlet-drb5atiz9r7mjoez>

Рефлексія :

Вчитель: Дітки, скажіть, що найбільше вам сьогодні сподобалось? Що, нового ви дізналися для себе на уроці?

Домашнє завдання: Намалювати рослину з червоної книги, яка найбільше вам сподобалась. Переглянути цікаву інформацію на онлайн платформі за силкою

<https://padlet.com/Otasamayananka0/padlet-nf1ek7bln51jm93>.